

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Partner w Biznesie

SYGNATURA: PwB/IND/19/02/2018

BZ WBK

AVIVA

BZ WBK-Aviva Towarzystwa Ubezpieczeń

SPIS TREŚCI

Informacje według art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 roku – o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej	s. 5
Ogólne Warunki Ubezpieczenia Partner w Biznesie	
ROZDZIAŁ 1. POSTANOWIENIA WSPÓLNE	
§ 1. Wstęp	s. 6
§ 2. Definicje	s. 6
§ 3. Zawarcie Umowy ubezpieczenia	s. 10
§ 4. Składka ubezpieczeniowa	s. 10
§ 5. Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności Ubezpieczyciela	s. 10
§ 6. Wyłączenia generalne	s. 11
§ 7. Prawa i obowiązki Ubezpieczającego	s. 12
§ 8. Tryb dochodzenia roszczeń	s. 12
§ 9. Wypłata odszkodowania lub świadczenia	s. 13
§ 10. Regres ubezpieczeniowy	s. 13
§ 11. Reklamacje	s. 13
§ 12. Ochrona danych osobowych	s. 13
§ 13. Postanowienia dodatkowe	s. 14
ROZDZIAŁ 2. UBEZPIECZENIE MIENIA	
CZĘŚĆ 1. POSTANOWIENIA WSPÓLNE	
§ 14. Postanowienia wstępne	s. 14
§ 15. Przedmiot ubezpieczenia	s. 14
§ 16. Miejsce ubezpieczenia	s. 15
§ 17. Dodatkowe koszty pokrywane przez Ubezpieczyciela	s. 16
§ 18. Klauzule dodatkowe rozszerzające zakres ubezpieczenia mienia	s. 16
§ 19. Suma ubezpieczenia oraz limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela	s. 16
§ 20. System ubezpieczenia	s. 16
§ 21. Ustalenie wysokości szkody i odszkodowania	s. 16
§ 22. Minimalne wymogi zabezpieczenia mienia	s. 17
§ 23. Lustracja	s. 19
CZĘŚĆ 2. UBEZPIECZENIE MIENIA OD POŻARU I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH	
§ 24. Zakres ubezpieczenia	s. 19
§ 25. Rozszerzenia zakresu ubezpieczenia mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych	s. 19
§ 26. Wyłączenia zakresowe	s. 19
CZĘŚĆ 3. UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I ROZBOJU	
§ 27. Zakres ubezpieczenia	s. 20
§ 28. Wyłączenia zakresowe	s. 20
ROZDZIAŁ 3. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	
§ 29. Przedmiot i zakres ubezpieczenia	s. 20
§ 30. Terytorialny zakres ochrony ubezpieczeniowej	s. 20
§ 31. Czasowy zakres pokrycia	s. 20
§ 32. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela	s. 21
§ 33. Wyłączenia	s. 21
§ 34. Klauzule dodatkowe rozszerzające zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej	s. 22
§ 35. Suma gwarancyjna, limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela i Franszyza redukcyjna	s. 22

ROZDZIAŁ 4. UBEZPIECZENIE W RAZIE ŚMIERCI WSKUTEK NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU	
§ 36. Przedmiot, zakres i forma Umowy ubezpieczenia	s. 23
§ 37. Suma ubezpieczenia	s. 23
§ 38. Ustalenie wysokości świadczenia	s. 23
§ 39. Uprawnieni do otrzymania świadczenia	s. 23
§ 40. Wyłączenia	s. 23
ZAŁĄCZNIK NR 1 – LISTA DZIAŁALNOŚCI (PKD) NIEOBEJMOWANYCH OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ NA PODSTAWIE OWU PARTNER W BIZNESIE	s. 24
ZAŁĄCZNIK NR 2 – KLAUZULE DODATKOWE	
CZĘŚĆ 1. KLAUZULE DODATKOWE ROZSZERZAJĄCE ZAKRES UBEZPIECZENIA MIENIA	s. 25
CZĘŚĆ 2. KLAUZULE DODATKOWE ROZSZERZAJĄCE ZAKRES UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	s. 28

Niniejsza informacja wskazuje postanowienia Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Partner w Biznesie dotyczące poniższych zagadnień:

Rodzaj informacji:	Przesłanki wypłaty odszkodowania lub realizacji świadczenia:
Dotyczy:	Ubezpieczenie mienia
Numer jednostki z wzorca umowy:	§ 5, § 7-9, § 14-22, § 24-25, § 27, w związku z § 2 OWU Partner w Biznesie, Załącznik nr 2 Część 1. Klauzule dodatkowe rozszerzające zakres ubezpieczenia mienia;
Dotyczy:	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej
Numer jednostki z wzorca umowy:	§ 5, § 7-9, § 29-32, § 34-35, w związku z § 2 OWU Partner w Biznesie, Załącznik nr 2 Część 2. Klauzule dodatkowe rozszerzające zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej;
Dotyczy:	Ubezpieczenie w razie śmierci wskutek Nieszczęśliwego wypadku
Numer jednostki z wzorca umowy:	§ 5, § 7-9, § 36-38, w związku z § 2 OWU Partner w Biznesie.
Rodzaj informacji:	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
Dotyczy:	Ubezpieczenie mienia
Numer jednostki z wzorca umowy:	§ 2, § 3 ust. 5, § 6, § 7 ust. 3-5, § 10 ust. 4, § 15 ust. 3-4, § 16, ust. 1 pkt 2), § 17 ust. 1 pkt 2)-4), § 18 ust. 2, § 19-21, § 26, § 27 ust. 3, 4, 6, 7, § 28, w związku z § 2 OWU Partner w Biznesie, Załącznik nr 1 – lista działalności (PKD) nieobjętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie OWU Partner w Biznesie, Załącznik nr 2 Część 1. Klauzule dodatkowe rozszerzające zakres ubezpieczenia mienia;
Dotyczy:	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej
Numer jednostki z wzorca umowy:	§ 2, § 3 ust. 5, § 6, § 7 ust. 3-5, § 10 ust. 4, § 21 ust. 6, § 29 ust. 2, § 30, § 32 ust. 5-8, § 33, § 34 ust. 2, § 35, w związku z §2 OWU Partner w Biznesie, Załącznik nr 1 – lista działalności (PKD) nieobjętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie OWU Partner w Biznesie, Załącznik nr 2 Część 2. Klauzule dodatkowe rozszerzające zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej;
Dotyczy:	Ubezpieczenie w razie śmierci wskutek Nieszczęśliwego wypadku
Numer jednostki z wzorca umowy:	§ 2, § 3 ust. 5, § 6, § 7 ust. 3-5, § 10 ust. 4, § 37, § 40, w związku z §2 OWU Partner w Biznesie, Załącznik nr 1 – lista działalności (PKD) nieobjętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie OWU Partner w Biznesie.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Partner w Biznesie

ROZDZIAŁ 1. POSTANOWIENIA WSPÓLNE

§ 1. Wstęp

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia **Partner w Biznesie** (zwane dalej OWU) stosuje się w Umowach ubezpieczenia zawieranych przez Ubezpieczyciela z Ubezpieczającymi będącymi Przedsiębiorcami.
2. Na podstawie niniejszych OWU Ubezpieczyciel zawiera Umowy ubezpieczenia obejmujące łącznie następujące rodzaje ubezpieczeń:
  - 1) **ubezpieczenie mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych,**
  - 2) **ubezpieczenie mienia od Kradzieży z włamaniem i Rozboju,**
  - 3) **ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej,**
  - 4) **ubezpieczenie w razie śmierci wskutek Nieszczęśliwego wypadku.**
3. Zakres ubezpieczenia wskazany jest w Polisie.
4. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta także na rachunek innej osoby (Ubezpieczonego). W takim przypadku postanowienia niniejszych OWU dotyczące Ubezpieczającego, w tym także jego obowiązków, mają również zastosowanie odpowiednio do Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem § 1 ust. 5 i ust. 6 OWU.
5. W przypadku zawarcia Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, Ubezpieczający zobowiązany jest przekazać osobie zainteresowanej, przed przystąpieniem tej osoby do takiej Umowy ubezpieczenia, warunki Umowy ubezpieczenia, w tym OWU wraz z informacją o postanowieniach wzorca umowy, na piśmie lub, jeżeli osoba zainteresowana wyrazi na to zgodę na innym Trwałym nośniku informacji.
6. Roszczenie o zapłatę składki ubezpieczeniowej przysługuje Ubezpieczycielowi wyłącznie w stosunku do Ubezpieczającego.

§ 2. Definicje

W niniejszych OWU poszczególnym pojęciom nadaje się następujące znaczenia:

- 1) **Bank:**
Bank Zachodni WBK Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu, będąca agentem Ubezpieczyciela.
- 2) **Budowle:**
Trwale związane z gruntem obiekty budowlane inne niż Budynki, wraz z instalacjami i urządzeniami, stanowiące całość techniczną i użytkową, w tym: ogrodzenia, bramy wraz z ich osprzętem, furtki, zadaszenia, wiaty, pomieszczenia na śmieci, place, boiska, drogi, chodniki, oświetlenie nieruchomości, reklamy, jak również instalacje wodociągowe, ściekowe, gazowe i elektryczne, liczniki, zbiorniki przeciwpożarowe, studnie i instalacje studienne wraz z przykryciami, fontanny, oczka wodne, stacje uzdatniania wody, kable i przewody łączące obiekty zlokalizowane w Miejscu ubezpieczenia ze stacjami rozdzielczymi sieci publicznej.
- 3) **Budynki:**
Trwale związane z gruntem obiekty budowlane, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty i dach, wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiącymi całość techniczną i użytkową.
- 4) **Czyste straty finansowe:**
Uszczerbek majątkowy niewynikający ze Szkód w mieniu lub Szkód na osobie.
- 5) **Deszcz:**
Opad atmosferyczny w postaci kropel wody.

- 6) **Dewastacja:**
Umyślne bezprawne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez Osoby trzecie.
- 7) **Dym i sadza:**
Zawiesina cząsteczek w gazie będąca bezpośrednim skutkiem spalania.
- 8) **Fala uderzeniowa:**
Fala ciśnieniowa wytworzona przez statek powietrzny w chwili przekroczenia prędkości dźwięku.
- 9) **Franszyza redukcyjna:**
  - a) **w odniesieniu do ubezpieczenia mienia** – ustalona w Umowie ubezpieczenia wartość kwotowa lub procentowa, o jaką będzie pomniejszana wysokość każdego odszkodowania, zgodnie z postanowieniami OWU,
  - b) **w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej** – ustalona w Umowie ubezpieczenia wartość kwotowa lub procentowa, o jaką będzie pomniejszane odszkodowanie za wszystkie Szkody w mieniu wynikłe z jednego Wypadku, zgodnie z postanowieniami OWU.
- 10) **Grad:**
Opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu.
- 11) **Informacje o Umowie ubezpieczenia / Informacje o produkcie ubezpieczeniowym:**
Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym, przygotowany na podstawie przepisów o dystrybucji ubezpieczeń oraz dokument Informacje dodatkowe, które łącznie stanowią kartę produktu, przygotowaną zgodnie z Rekomendacją U dotyczącą dobrych praktyk w zakresie bancassurance, wydaną przez Komisję Nadzoru Finansowego.
- 12) **Katastrofa budowlana:**
Niezamierzone, nieprzewidziane, gwałtowne zniszczenie Budynku lub Budowli lub ich części, w wyniku nagłej, samostnej utraty wytrzymałości jego elementów konstrukcyjnych takich jak fundamenty, ściany, podłogi, sufity. Nie jest katastrofą budowlaną uszkodzenie elementu wbudowanego w Budynek lub Budowlę, nadającego się do naprawy lub wymiany, lub uszkodzenie, lub zniszczenie urządzeń budowlanych związanych z Budynkami. Awaria instalacji również nie jest katastrofą budowlaną.
- 13) **Kłódka wielozastawkowa (wielozapadkowa):**
Kłódka, której klucz posiada w łopatkę więcej niż jedno zło-bienie prostopadłe do osi klucza, a jej obudowa jest całkowicie zamknięta.
- 14) **Koszty obrony sądowej:**
  - a) koszty procesu sądowego przed sądem powszechnym, w tym:
    - i) wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego,
    - ii) koszty sądowe wszystkich instancji,
    - iii) koszty należności biegłych i innych niezbędnych ekspertyz,
    - iv) koszty postępowania mediacyjnego i pojednawczego,
    - v) koszty zasądzone od Ubezpieczającego na rzecz strony przeciwnej (w tym również koszty zasądzone przez sąd z tytułu udziału w postępowaniu karnym oskarżyciela posiłkowego),
  - b) koszty postępowania arbitrażowego,
  - c) koszty notarialne za wymagane przez prawo czynności notarialne.
- 15) **Kradzież z włamaniem:**
Dokonany lub usiłowany zabór mienia z Budynku, Budowli, Lokalu lub placu:
  - a) do którego sprawca dostał się po uprzednim usunięciu siłą lub przy użyciu narzędzi istniejących zabezpieczeń,

- b) do którego sprawca dostał się używając podrobionego lub dopasowanego klucza,
- c) do którego sprawca dostał się używając klucza oryginalnego, w którego posiadanie wszedł wskutek kradzieży z włamaniem do innego budynku, budowli, lokalu lub w wyniku dokonania rozboju,
- d) w którym sprawca ukrył się przed jego zamknięciem, pod warunkiem, że opuszczenie budynku lub lokalu wymagało od niego usunięcia siłą lub przy użyciu narzędzi istniejących zabezpieczeń.
- 16) **Kradzież zwykła:**
Zabór w celu przywłaszczenia cudzej rzeczy ruchomej bez użycia przemocy lub groźby jej użycia wobec osoby, bądź bez doprowadzenia osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności.
- 17) **Lawina:**
Gwałtowne zsuwanie lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni lub błota z naturalnych zboczy.
- 18) **Lokal:**
Część Budynku wydzielona trwałymi ścianami wraz z wbudowanymi instalacjami, urządzeniami budowlanymi, częściami wspólnymi oraz zainstalowanymi na stałe elementami wykończeniowymi, stanowiąca funkcjonalną lub gospodarczą całość, służąca zaspokojeniu potrzeb Ubezpieczającego, użytkowana na mocy posiadanego przez niego tytułu prawnego, składająca się z jednego lub większej liczby pomieszczeń.
- 19) **Maszyny, Urządzenia, Wyposażenie:**
Wszystkie rzeczy ruchome (w tym Sprzęt elektroniczny, Niskocenne składniki majątku) niestanowiące elementów Budynku lub Budowli oraz niebędące Środkami obrotowymi ani Nakładami adaptacyjnymi.
- 20) **Miejsce ubezpieczenia:**
Określone w Polisie miejsce na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza Ubezpieczającego i w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia.
- 21) **Mienie osób trzecich:**
Mienie (z wyłączeniem Budynków, Budowli, Lokali i Wartości pieniężnych) niestanowiące własności Ubezpieczającego, przyjęte przez Ubezpieczającego w celu wykonania usługi, obróbki, naprawy, sprzedaży, składu lub przechowania, w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczającego.
- 22) **Nakłady adaptacyjne:**
Poniesione przez Ubezpieczającego koszty remontów kapitalnych, częściowych, wykończenia wnętrz (w tym powłok malarskich, okładzin ścian, podłóg i sufitów, a także stolarki okiennej i drzwiowej) lub prac adaptacyjnych w Budynkach, Budowlach oraz Lokalach, w celu dostosowania ich do potrzeb prowadzonej działalności gospodarczej lub podniesienia standardu.
- 23) **Napór śniegu lub lodu:**
Niszczące oddziaływanie ciężaru nagromadzonego śniegu lub lodu na dach lub jego elementy (w tym rynny, płotki śniegowe, opierzenia blacharskie) bądź elementy nośne Budynków lub Budowli.
- 24) **Niskocenne składniki majątku:**
Rzeczowe składniki majątku, które ze względu na początkową wartość jednostkową nie muszą być wykazywane w ewidencji środków trwałych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 25) **Nieszczęśliwy wypadek (definicja ma zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia w razie śmierci wskutek Nieszczęśliwego wypadku):**
Nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony niezależnie od swej woli zmarł.
- 26) **Osoba bliska:**
Małżonek, konkubent, dzieci, pasierbowie, dzieci przysposobione albo przyjęte na wychowanie, rodzice, przysposabiający, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie, dziadkowie, wnuki, zięciowie, synowe.
- 27) **Osoba trzecia:**
Osoba niebędąca Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym.
- 28) **Osoby objęte ubezpieczeniem:**
- a) w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej:
Ubezpieczający, a w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek – Ubezpieczony, a także obecni i byli pełnomocnicy oraz obecni i byli Pracownicy Ubezpieczającego albo Ubezpieczonego, w zakresie szkód wyrządzonych w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych na jego rzecz lub czynności objętych zakresem umocowania,
- b) w odniesieniu do ubezpieczenia w razie śmierci wskutek Nieszczęśliwego wypadku:
Ubezpieczający i jego Pracownicy, a w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek – Ubezpieczony oraz Pracownicy Ubezpieczonego.
- 29) **Osuwanie się ziemi:**
Ruch ziemi na stokach, niespowodowany działalnością człowieka.
- 30) **Podwykonawca:**
Przedsiębiorca, niebędący Pracownikiem, któremu Ubezpieczający powierzył wykonanie pracy, usługi lub innych czynności.
- 31) **Polisa:**
Dokument wystawiony przez Ubezpieczyciela potwierdzający zawarcie Umowy ubezpieczenia.
- 32) **Poszkodowany (definicja ma zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej):**
Osoba trzecia, która poniosła Szkodę na osobie lub Szkodę w mieniu.
- 33) **Powódź:**
Zalanie terenów w następstwie:
- a) podniesienia się poziomu wód w korytach wód płynących lub zbiornikach wód stojących,
- b) podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych,
- c) spływu wód po zboczach lub stokach.
- 34) **Pożar:**
Ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i jest w stanie rozprzestrzeniać się samoistnie.
- 35) **Pracownik:**
Osoba fizyczna zatrudniona przez Ubezpieczającego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia lub umowy podobnej do zlecenia, w tym umowy o świadczenie usług, umowy o staż. Pracownikiem w rozumieniu niniejszych OWU jest również członek zarządu Ubezpieczającego, zatrudniony na podstawie innej umowy niż umowa o pracę oraz praktykant lub wolontariusz, któremu Ubezpieczający powierzył wykonanie określonych czynności. Definicja Pracownika nie obejmuje osoby fizycznej, która zawarła z Ubezpieczającym umowę cywilnoprawną w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.
- 36) **Produkt (definicja ma zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej):**
Rzecz ruchoma, chociażby została połączona z inną rzeczą. Za produkt nie uważa się nieruchomości, choćby były wprowadzone do obrotu rynkowego. Na potrzeby Umowy ubezpieczenia przyjmuje się, że energia, zwierzęta są również produktami.
- 37) **Przedsiębiorca:**
Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.
- 38) **Przepięcie:**
Gwałtowny wzrost napięcia w sieci elektrycznej lub elektronicznej z przyczyn innych niż Uderzenie pioruna.
- 39) **Reklamacja:**
Wystąpienie (w tym skarga lub zażalenie) skierowane do Ubezpieczyciela przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego

- lub uprawnionego z Umowy ubezpieczenia, w którym Ubezpieczający, Ubezpieczony lub uprawniony z Umowy ubezpieczenia zgłasza zastrzeżenie dotyczące usług świadczonych przez Ubezpieczyciela.
- 40) **Reprezentanci Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego:**
- w przypadku przedsiębiorstw państwowych – dyrektor i jego zastępca, jego pełnomocnicy,
  - w przypadku spółek kapitałowych (tj. z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych) – członkowie zarządu, prokurenci lub pełnomocnicy,
  - w przypadku spółek jawnych – wspólnicy, prokurenci i pełnomocnicy,
  - w przypadku spółek komandytowych i komandytowo-akcyjnych – komplementariusze, prokurenci lub pełnomocnicy,
  - w przypadku spółek partnerskich – partnerzy, członkowie zarządu, prokurenci lub pełnomocnicy,
  - w przypadku spółdzielni, fundacji i stowarzyszeń – członkowie zarządu lub pełnomocnicy,
  - w przypadku wspólnot mieszkaniowych – członkowie zarządu lub osoby uprawnione do reprezentowania wspólnoty,
  - w przypadku osób fizycznych (także będących wspólnikami spółek cywilnych) – pełnomocnicy, przedstawiciele ustawowi.
- 41) **Rozbój:**
Dokonany lub usiłowany zabór mienia przez sprawcę, który w tym celu:
- użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczającego lub osób za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność lub
  - doprowadził do stanu nieprzytomności lub bezbronności lub działał w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu Ubezpieczającego lub osób, za które Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność.
- Działania sprawcy skierowane wobec osób będących pracownikami firm profesjonalnie świadczących usługi ochrony mienia lub indywidualnie prowadzących działalność w zakresie ochrony mienia, z którymi Ubezpieczający lub Ubezpieczony zawarł umowę cywilnoprawną, będą traktowane na równi z działaniami wobec Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub osób, za które Ubezpieczający lub Ubezpieczony ponoszą odpowiedzialność.
- 42) **Silny wiatr:**
Wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, którego działanie zdolne jest wyrządzić masowe Szkody, w tym również na skutek uderzenia przenoszonych przez Silny wiatr elementów budynków, drzew oraz innych przedmiotów, przy czym stwierdzenie wystąpienia Silnego wiatru powinno zostać potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej; w razie braku możliwości uzyskania takiego potwierdzenia, przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar Szkód w miejscu ich powstania lub w sąsiedztwie, świadczący wyraźnie o działaniu Silnego wiatru.
- 43) **Skażenie:**
Oddziaływanie materiałami, które ze względu na swoje pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny i inne właściwości oraz okoliczności stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi albo dla środowiska.
- 44) **Sprzęt elektroniczny:**
Urządzenia składające się z elektronicznych podzespołów, które wykorzystywane są do przetwarzania danych, przeprowadzania pomiarów, kontroli i sterowania procesami.
- 45) **Stały dozór:**
Dozór nad mieniem sprawowany w Miejscu ubezpieczenia przez podmiot ochrony mienia, z którym zawarta jest umowa w formie pisemnej o dozór mienia lub dozór sprawowany jest przez Pracowników Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego.
- 46) **Stan po użyciu:**
- alkoholu** – stan, który zachodzi, gdy zawartość alkoholu we krwi wynosi co najmniej 0,2‰ albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość albo gdy zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza wynosi co najmniej 0,1 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość,
  - środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego** – stan po wprowadzeniu do organizmu środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego, w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, niezależnie od drogi podania.
- 47) **Strajk:**
Zbiorowe, dobrowolne wstrzymanie pracy przez Pracowników, będące wyrazem protestu oraz żądaniem zmian.
- 48) **Szkoda:**
- w odniesieniu do ubezpieczenia mienia:**
uszczerbek majątkowy polegający na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia, spowodowany przez co najmniej jedno Zdarzenie losowe. Za jedną Szkodę uważane są wszystkie uszkodzenia, zniszczenia lub utrata ubezpieczonego mienia, powstałe wskutek tej samej przyczyny (wystąpienia Zdarzenia losowego) i mające miejsce w tym samym czasie,
  - w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej:**
    - szkoda na osobie – następstwa, w tym również utracone korzyści, powstałe wskutek uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci,
    - szkoda w mieniu – straty powstałe wskutek zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy ruchomych lub nieruchomości Poszkodowanego, a także utracone korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby nie zostało zniszczone lub uszkodzone jego mienie.
- 49) **Szyby i inne przedmioty szklane:**
Należy przez to rozumieć:
- szyby okienne i drzwiowe,
  - oszklenie ścian i dachów, szklane balustrady, obudowy balkonów i tarasów,
  - szklane lub kamienne elementy stanowiące część mebli, gablot, kontuarów,
  - szklane, ceramiczne, kamienne lub wykonane z tworzyw sztucznych elementy ład, stołów, witryn, szaf chłodniczych lub grzewczych,
  - szklane przegrody ścienne, osłony boksów, kabin, kontuarów,
  - lustra,
  - szkły, tablice świetlne, rurki neonowe, tablice reklamowe,
  - akwaria i terraria,
  - witraże,
  - indukcyjne, ceramiczne i szklane kuchenne płyty grzewcze,
  - szklane elementy okapu, szyby w piekarniku lub kuchence mikrofalowej,
  - szklane, ceramiczne lub kamienne blaty, zlewozmywaki, parapety, wykładziny ścian, sufitów, słupów i filarów,
  - ceramiczne lub szklane umywalki, wanny, brodziki, muszle klozetowe, bidety,
  - szklane elementy kominków,
  - budowle i konstrukcje wykonane z elementów ceramicznych, szklanych lub minerałów i ich imitacji oraz tworzyw sztucznych.
- 50) **Środki obrotowe:**
Mienie zaliczane do rzeczowych aktywów obrotowych w myśl obowiązujących przepisów, takie jak:
- materiały nabyte w celu zużycia na własne potrzeby (w tym: opakowania, materiały eksploatacyjne i pomocnicze),
  - surowce lub półprodukty wykorzystywane w działalności produkcyjnej,
  - wytworzone lub przetworzone produkty gotowe zdadne do sprzedaży lub w toku produkcji,
  - półprodukty, surowce oraz towary nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym,

- e) części zamienne i zapasowe, jeśli nie są w myśl obowiązujących przepisów prawa zaliczane do środków trwałych.
- 51) **Środki trwałe:**
Budynki, Budowle, Lokale, Maszyny, Urządzenia i Wyposażenie.
- 52) **Terroryzm:**
Użycie przemocy skierowanej przeciw państwu lub społeczeństwu przez osobę, grupę osób lub organizację, z zamiarem wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego, dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych.
- 53) **Trwały nośnik informacji:**
Materiał lub narzędzie umożliwiające konsumentowi lub Przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci.
- 54) **Trzęsienie ziemi:**
Gwałtowne, niespowodowane działalnością człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu.
- 55) **Ubezpieczający:**
Strona Umowy ubezpieczenia, która jest zobowiązana do zapłaty składki ubezpieczeniowej.
- 56) **Ubezpieczony:**
Osoba, na rachunek której została zawarta Umowa ubezpieczenia.
- 57) **Ubezpieczyciel:**
BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.
- 58) **Uderzenie pioruna:**
Bezpośrednie i pośrednie przejście ładunku elektrycznego z atmosfery do ziemi przez ubezpieczone mienie.
- 59) **Uderzenie pojazdu:**
Uderzenie pojazdu mechanicznego lub przewożonego w nim ładunku w ubezpieczone mienie. Definicja nie obejmuje szkód w pojazdach lub ich ładunku.
- 60) **Umowa ubezpieczenia:**
Umowa ubezpieczenia Partner w Biznesie zawierana zgodnie z OWU pomiędzy Ubezpieczającym a Ubezpieczycielem.
- 61) **Upadek drzew lub innych przedmiotów:**
Przewrócenie się drzew lub Budynków, Budowli, urządzeń technicznych (w tym masztów, dźwigów, kominów, anten) lub ich części na ubezpieczone mienie.
- 62) **Upadek statku powietrznego:**
Katastrofa lub przymusowe lądowanie statku powietrznego, a także upadek jego części lub przewożonego ładunku bądź paliwa.
- 63) **Wartość:**
- a) **odtworzeniowa:**
Wartość odpowiadająca kosztom odbudowy lub odtworzenia mienia do stanu nowego, ale nie ulepszonego, tj.:
- w przypadku Budynków i Budowli: wartość odpowiadająca kosztom odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowej technologii, konstrukcji i standardu wykończenia, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów, powiększona o koszty zwykłego transportu i montażu,
  - w przypadku Maszyn, Urządzeń i Wyposażenia: koszt naprawy, remontu, cena zakupu lub koszt wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, typu, parametrów technicznych, mocy i jakości, powiększony o koszty zwykłego transportu i montażu.
- b) **rzeczywista:**
Wartość odtworzeniowa pomniejszona o zużycie techniczne.
- 64) **Wartości pieniężne:**
- gotówka – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne (banknoty i monety),
  - złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły, bursztyny,
  - wszelkiego rodzaju karty telefoniczne (w tym karty dla telefonii komórkowej) oraz druki ścisłego zarachowania opatrzone nominałem (w tym bony towarowe, bilety).
- 65) **Wniosek:**
Oferta zawarcia Umowy ubezpieczenia, złożona Ubezpieczycielowi przez Ubezpieczającego.
- 66) **Wprowadzenie Produktu do obrotu (definicja ma zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej):**
Chwila, w której posiadanie rzeczy trwale lub na określony czas zostało przeniesione na Osobę trzecią.
- 67) **Wybuch:**
Gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy, wywołana ich dążnością do rozprzestrzeniania się, przy czym w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników obowiązuje warunek, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, że wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; do wybuchu zalicza się także implozję, polegającą na uszkodzeniu ciśnieniem zewnętrznym zbiornika lub aparatu próżniowego.
- 68) **Wyłączenie z eksploatacji:**
Zaprzestanie stałe lub czasowe prowadzenia w Budynku lub w Lokalu działalności gospodarczej lub zawodowej albo zaprzestanie wykorzystywania Budynku lub Lokalu na cele mieszkalne lub biurowe.
- 69) **Wypadek:**
- w odniesieniu do ubezpieczenia mienia – wystąpienie objętego ubezpieczeniem Zdarzenia losowego,
  - w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – śmierć, rozstrój zdrowia, uszczerbek na zdrowiu, uszkodzenie lub zniszczenie mienia,
  - w odniesieniu do ubezpieczenia w razie śmierci wskutek Nieszczęśliwego wypadku – śmierć Osoby objętej ubezpieczeniem.
- 70) **Wypadek pojazdu:**
Będące następstwem wystąpienia Zdarzenia losowego nagłe działanie siły mechanicznej na pojazd w momencie jego zetknięcia się z osobami, przedmiotami lub zwierzętami, a także jego przewrócenie się, spadnięcie lub zatonięcie.
- 71) **Zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy):**
Zamek, do którego klucz posiada w łopatce więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do osi klucza.
- 72) **Zapadanie się ziemi:**
Obniżenie terenu z powodu zaważenia się naturalnych, podziemnych pustych przestrzeni, z wyłączeniem zaważenia się jakichkolwiek przestrzeni powstałych wskutek działalności człowieka.
- 73) **Zalanie:**
Następstwo działania cieczy powstałe wskutek:
- nagłego topnienia masy śniegu lub lodu,
  - cofnięcia się wody lub ścieków z publicznej sieci wodno-kanalizacyjnej,
  - wydostania się wody lub innego czynnika gaśniczego w wyniku samoczynnego uruchomienia się urządzeń gaśniczych z innych przyczyn niż Pożar, prób, naprawy, przebudowy lub modernizacji instalacji lub Budynku,
  - działania Osób trzecich,
  - pęknięcia lub rozszczenia akwarium,
  - awarii pralki, zmywarki lub innego urządzenia o podobnym charakterze,
  - wydostania się wody, innej cieczy lub pary wskutek uszkodzenia przewodów i urządzeń sieci wodociągowej,

kanalizacyjnej, grzewczej, technologicznej (w tym wskutek nieumyślnego pozostawienia otwartych kurków lub innych zaworów w urządzeniach ww. sieci).

74) Zamieszki:

Gwałtowne demonstracje grupy osób zakłócające porządek publiczny.

75) Zdarzenie losowe:

Niezależne od woli Ubezpieczającego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym i niespodziewanym, powodujące Szkodę w ubezpieczonym mieniu.

76) Zewnętrzne nośniki danych:

Przedmioty i urządzenia umożliwiające gromadzenie danych w formie elektronicznej, nadające się do odczytu, w tym: wymowane dyski magnetyczne i optyczne, taśmy magnetyczne, kasety do streamera, płyty CD, DVD i Blu-ray, pamięci „flash” (karty i „PenDrive”).

§ 3. Zawarcie Umowy ubezpieczenia

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na wniosek Ubezpieczającego, który może być złożony w formie pisemnej lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, w tym za pośrednictwem telefonu, poczty elektronicznej lub formularza internetowego udostępnionego przez Ubezpieczyciela. Przed zawarciem Umowy ubezpieczenia Ubezpieczającemu zostanie doręczona treść OWU wraz z informacją o postanowieniach wzorca umowy. Z treścią OWU i postanowieniami wzorca umowy można się też zapoznać na stronie internetowej www.bzwbkaviva.pl
2. Potwierdzeniem zawarcia Umowy ubezpieczenia jest Polisa.
3. Ubezpieczyciel ma prawo żądać od Ubezpieczającego dodatkowych informacji, jeżeli uzna, że dotychczas otrzymane informacje nie są wystarczające do prawidłowej oceny ryzyka.
4. Ubezpieczający zobowiązany jest według swojej najlepszej wiedzy podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel pytał we Wniosku oraz w innych pismach przed zawarciem Umowy ubezpieczenia. W razie zawarcia Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązek o którym mowa w zdaniu poprzednim spoczywa zarówno na Ubezpieczającym, jak i Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu Umowy ubezpieczenia na jego rachunek. Jeżeli Ubezpieczający zawiera Umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek, o którym mowa w zdaniu pierwszym ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. Jeżeli pomimo braku podania informacji lub udzielenia odpowiedzi na poszczególne pytania, została zawarta Umowa ubezpieczenia, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
5. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępu poprzedniego nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia tych obowiązków doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że Wypadek i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
6. Jeżeli okoliczności, o których mowa w § 3 ust. 4 powyżej, uległy zmianie w trakcie okresu ubezpieczenia, Ubezpieczający jest zobowiązany zawiadomić Ubezpieczyciela o takich zmianach niezwłocznie po uzyskaniu o nich wiadomości. W razie zawarcia Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązek, o którym mowa w zdaniu poprzednim spoczywa zarówno na Ubezpieczającym, jak i Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu Umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
7. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa Wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć Umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.
8. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na uzgodnionych przez strony warunkach odbiegających od postanowień OWU, z zastrzeżeniem że wszelkie odmienne postanowienia umowne powinny być sporządzone na piśmie pod rygorem ich nieważności.

9. Umowę ubezpieczenia uznaje się za zawartą z chwilą zaakceptowania przez Ubezpieczyciela Wniosku złożonego przez Ubezpieczającego lub z inną chwilą uzgodnioną przez strony. W razie wątpliwości Umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą w chwili doręczenia Ubezpieczającemu Polisy, z zastrzeżeniem poniższego ustępu.
10. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę Ubezpieczyciel doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, Ubezpieczyciel zobowiązany jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a Umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z treścią oferty. W przypadku braku sprzeciwu Umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.

§ 4. Składka ubezpieczeniowa

1. Składka ubezpieczeniowa ustalana jest na podstawie:
  - 1) rodzaju ubezpieczenia,
  - 2) rodzaju prowadzonej działalności przez Ubezpieczającego,
  - 3) przedmiotu i zakresu ubezpieczenia,
  - 4) wysokości sum ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej oraz Fransyz redukcyjnych,
  - 5) czasu trwania odpowiedzialności Ubezpieczyciela,
  - 6) sposobu opłacania składki ubezpieczeniowej i częstotliwości jej opłacania,
  - 7) przebiegu ubezpieczenia,
  - 8) posiadania innych ubezpieczeń u Ubezpieczyciela,
  - 9) formy rozliczenia się z podatku dochodowego,
  - 10) innych okoliczności mogących mieć wpływ na prawdopodobieństwo powstania Wypadku lub wysokości Szkoły, o które Ubezpieczający był pytany przed zawarciem Umowy ubezpieczenia.
2. Składka jest płatna jednorazowo w momencie zawarcia Umowy ubezpieczenia, chyba że strony ustaliły odmienny tryb płatności składki.
3. Na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty.
4. Wysokość składki lub rat składki z tytułu udzielanej przez Ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej, terminy ich płatności, jak również forma płatności wskazane są w Polisie.
5. Jeżeli płatność składki lub jej raty dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za termin zapłaty uważa się dzień złożenia polecenia przelewu na rachunek Ubezpieczyciela wskazany w Polisie, pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego, z którego dokonywany jest przelew, znajdowały się wystarczające środki w chwili wykonania przelewu. W innym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku Ubezpieczyciela wskazanego w Polisie.

§ 5. Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności ubezpieczyciela

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest na okres 12 miesięcy, przy czym dopuszcza się możliwość jej zawarcia na okres krótszy.
2. Okres ubezpieczenia wskazany jest w Polisie.
3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się pierwszego dnia okresu ubezpieczenia wskazanego w Polisie, jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po zapłaceniu składki w całości lub jej pierwszej raty. Strony mogą określić inny termin rozpoczęcia odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
4. Jeżeli Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć Umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpo-

wiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia Umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczyciela wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła nieopłacona składka.

5. W przypadku opłacania składki w ratach, jeżeli którakolwiek z kolejnych rat składki nie zostanie opłacona w terminie, odpowiedzialność Ubezpieczyciela ustaje, pod warunkiem, że Ubezpieczyciel po upływie terminu płatności raty składki wezwie Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty, spowoduje ustanie odpowiedzialności.
6. Za zapłatę składki lub kolejnej raty nie uważa się zapłaty kwoty niższej niż wynikająca z Umowy ubezpieczenia.
7. W przypadku, gdy Umowa ubezpieczenia jest zawierana na okres dłuższy niż 6 miesięcy Ubezpieczający ma prawo odstąpienia, w formie pisemnej, w terminie 7 dni od dnia zawarcia Umowy ubezpieczenia. Odstąpienie od Umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
8. Umowa ubezpieczenia może zostać rozwiązana na skutek wypowiedzenia złożonego przez Ubezpieczyciela ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli zgłaszając roszczenie z jej tytułu Ubezpieczający świadomie wprowadził Ubezpieczyciela w błąd lub zataił istotne informacje, a fakt ten miał istotny wpływ na ustalenie okoliczności lub wysokości Szkody.
9. W razie zbycia ubezpieczonej nieruchomości, prawa z Umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę, za zgodą Ubezpieczyciela.
10. W razie przeniesienia praw, o których mowa w § 5 ust. 9, na nabywcę ubezpieczonej nieruchomości przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą Ubezpieczyciela umówiły się inaczej. Pomimo przejścia tych obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia własności ubezpieczonej nieruchomości na nabywcę.
11. Jeżeli prawa z Umowy ubezpieczenia nie zostały zgodnie z § 5 ust. 9 przeniesione na nabywcę ubezpieczonej nieruchomości, Umowa ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia własności ubezpieczonej nieruchomości na nabywcę w stosunku do tej nieruchomości.
12. Z dniem zbycia ubezpieczonych ruchomości, Umowa ubezpieczenia wygasa w części dotyczącej zbywanych ruchomości.
13. Jeżeli wymieniona w Polisie działalność Ubezpieczającego zostanie zakończona lub przejęta, Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej rozwiązuje się wyłącznie w odniesieniu do działalności zakończonej lub przejętej z dniem zakończenia lub przejęcia tej działalności.
14. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela kończy się:
  - 1) z upływem okresu na jaki Umowa ubezpieczenia została zawarta, jak również w dniu rozwiązania albo wygaśnięcia Umowy ubezpieczenia,
  - 2) z dniem wypowiedzenia przez Ubezpieczyciela Umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym lub z upływem okresu, za który przypadła nieopłacona składka lub jej pierwsza rata, zgodnie z § 5 ust. 4,
  - 3) w razie niezapłacenia kolejnej raty składki – z upływem dodatkowego terminu 7 dni od dnia otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty raty składki, zgodnie z § 5 ust. 5,
  - 4) z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia, limitu odpowiedzialności lub sumy gwarancyjnej – odpowiednio dla przedmiotu ubezpieczenia, rodzaju kosztów lub zakresu ubezpieczenia, dla którego suma ubezpieczenia, limit odpowiedzialności lub suma gwarancyjna uległa wyczerpaniu.
15. W razie odstąpienia od Umowy ubezpieczenia, jej wypowiedzenia lub rozwiązania albo wygaśnięcia, Ubezpieczyciel dokona zwrotu składki proporcjonalnie do niewykorzystanego okresu ubezpieczenia.

§ 6. Wyłączenia generalne

1. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za Szkodę powstałą w następstwie:
  - 1) działania promieniowania jonizującego lub skażenia radioaktywnego bez względu na jego źródło,
  - 2) wojny, najazdu, wrogiego działania innego państwa, agresji zbrojnej lub działań wojennych bez względu na fakt, czy wojna została wypowiedziana czy też nie, wojny domowej, przewrotu, rewolucji, powstania, przewrotu wojskowego, działań uzurpatorskich (rozumianych jako zagarnięcie władzy wbrew prawu), wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego, lokautów, sabotażu,
  - 3) Terroryzmu, Strajku lub Zamieszek,
  - 4) konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia, które nastąpiło na mocy aktu prawnego, niezależnie od jego formy, wydanego przez władze państwowe lub samorządowe,
  - 5) skażenia lub zanieczyszczenia środowiska lub mienia odpadami przemysłowymi, a także emitowanymi do otoczenia zanieczyszczeniami,
  - 6) uszkodzenia, zmiany lub zniszczenia, a także ograniczenia zakresu funkcjonalności, dostępności lub działania jakiegokolwiek systemu komputerowego, sprzętu komputerowego (hardware), oprogramowania (software), programów, danych, nośników danych lub mediów służących do przechowywania danych informatycznych, mikroprocesorów, układów scalonych lub podobnych urządzeń lub komponentów stanowiących część sprzętu komputerowego, jeśli zdarzenia opisane powyżej nastąpiły jako rezultat umyślnego (tj. z zamiarem wyrządzenia Szkody) lub też przypadkowego przesłania lub przekazania (elektronicznie lub w inny sposób) programu zawierającego jakiegokolwiek instrukcje lub kody logiczne działające w niszczący sposób, w tym obejmujące wirusy, „robaki” komputerowe lub też programy określane mianem „koni trojańskich”, „bomb logicznych” lub analogicznie działające; jeżeli tego rodzaju programy były przyczyną zaistniałej Szkody, to Szkody będące następstwem ich działania nie będą objęte zakresem ubezpieczenia,
  - 7) pozostawiania Ubezpieczającego lub jego Pracowników w Stanie po użyciu alkoholu lub w Stanie po użyciu środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego, chyba że środki te zostały przyjęte w celach leczniczych zgodnie z udokumentowanymi zaleceniami lekarza,
  - 8) wydobywania, przetwarzania, produkcji, dystrybucji, przechowywania, demontażu, utylizacji azbestu lub produktów zawierających azbest,
  - 9) używania produktów wykonanych całkowicie lub częściowo z azbestu,
  - 10) działania promieniowania pola magnetycznego lub elektromagnetycznego, azbestu lub sztucznych włókien mineralnych, niezależnie od ich postaci i ilości,
  - 11) oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych i maserowych,
  - 12) powolnego działania czynników (za działanie powolne uznaje się takie działanie, które wpływa na otoczenie w sposób ciągły, prowadząc do szkody, której nie można przypisać cechy nagłej i niespodziewanej), uwzględniając działanie czynników termicznych lub biologicznych, w tym: pleśni, porostów, grzybów, insektów, gazów, pyłu, par, wody, wilgoci, dymu, sadzy, hałasu, wibracji, temperatury, a także wirusów i bakterii; w ubezpieczeniu mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych, jeżeli w następstwie wymienionych czynników wystąpiło inne Zdarzenie losowe objęte zakresem ubezpieczenia, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki takiego Zdarzenia losowego,
  - 13) ruchu zakładu górniczego w rozumieniu obowiązujących przepisów prawa geologicznego i górniczego, pokrywana na podstawie prawa geologicznego i górniczego.
2. Ponadto Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za Szkodę w zakresie objętym systemem ubezpieczeń obowiązkowych, niezależnie od faktu zawarcia bądź braku zawarcia wymaganej przepisami prawa Umowy ubezpieczenia obowiązkowego oraz niezależnie od wysokości sumy gwarancyjnej takiej Umowy ubezpieczenia.

§ 7. Prawa i obowiązki Ubezpieczającego

1. Ubezpieczający zobowiązany jest do:
  - 1) utrzymywania we własnym zakresie i na własny koszt ubezpieczonych Lokali, Budynków i Budowli, Maszyn, Urządzeń i Wyposażenia oraz ich zabezpieczeń (w tym zabezpieczeń przeciwpożarowych, przeciwkradzieżowych, odgromowych, przeciwprzepięciowych) w należyłym stanie technicznym, jak również do dołożenia należytej staranności w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania tych zabezpieczeń,
  - 2) eksploatacji posiadanego mienia zgodnie z zaleceniami i wskazówkami jego producenta lub dostawcy, przestrzegania powszechnie obowiązujących przepisów prawa i norm, w tym w zakresie ochrony osób i mienia, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych, wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami, przepisów Państwowej Inspekcji Pracy oraz przepisów prawa budowlanego,
  - 3) dbania o konserwację przewodów i urządzeń doprowadzających i odprowadzających wodę, parę wodną lub ciecze oraz zastosowanie w terminie odpowiednich środków ochronnych w celu zabezpieczenia przed mrozem właściwych przewodów i urządzeń,
  - 4) stosowania się do wszelkich norm, zaleceń i wymogów organów administracji państwowej i samorządowej dotyczących bezpieczeństwa prowadzonej działalności,
  - 5) przestrzegania zasad dotyczących zabezpieczenia Wartości pieniężnych, określonych w obowiązujących przepisach prawa w dniu powstania Szkody,
  - 6) wykonywania wszelkich uzgodnionych z Ubezpieczającym zaleceń i zobowiązań wskazanych w Polisie, a także powstałych w związku z wykonywaniem Umowy ubezpieczenia (w tym realizacji zaleceń polustracyjnych, o których mowa w § 23 niniejszych OWU).
2. W razie stwierdzenia Wypadku, a także w razie złożenia roszczenia przez Poszkodowanego:
  - 1) Ubezpieczający jest zobowiązany:
    - a) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia Szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
    - b) niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie **14 dni** od powzięcia informacji, zawiadomić Ubezpieczyciela o zajściu Wypadku,
    - c) przekazać Ubezpieczycielowi posiadane informacje dotyczące przyczyn, przebiegu, czasu i miejsca Wypadku, w tym dane świadków Wypadku,
    - d) niezwłocznie zawiadomić policję, jeżeli istnieje podejrzenie, że utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia nastąpiły w wyniku przestępstwa lub wykroczenia,
    - e) udzielić Ubezpieczycielowi lub powołanym przez Ubezpieczyciela niezależnym ekspertom wszelkich wyjaśnień i udostępnić dokumenty, które mogą okazać się niezbędne do ustalenia okoliczności, przyczyn i przebiegu powstania Szkody, odpowiedzialności Ubezpieczyciela oraz określenia wysokości odszkodowania, w tym powiadomić Ubezpieczyciela o fakcie wielokrotnego ubezpieczenia,
    - f) udostępnić pełną dokumentację księgową ubezpieczonego mienia,
    - g) jeżeli Ubezpieczający rozlicza się z podatku dochodowego w formie karty podatkowej lub ryczałtu ewidencjonowanego, przesłać Ubezpieczycielowi wykaz mienia objętego ochroną ubezpieczeniową, zawierający nazwę, datę i określenie dokumentu stwierdzającego jego nabycie oraz sumę ubezpieczenia określoną dla poszczególnych elementów wykazu,
    - h) pomóc sporządzić, na podstawie posiadanych materiałów, wstępne obliczenie rozmiaru poniesionych Szkód,
    - i) pozostawić uszkodzone lub zniszczone mienie bez dokonywania w nim zmian do czasu przeprowadzenia oględzin przez przedstawiciela Ubezpieczyciela, chyba że dokonanie zmian jest uzasadnione koniecznością zabezpieczenia mienia pozostałego po Szkodzie lub zmniejszenia

szczenia rozmiaru Szkody;

w takim przypadku Ubezpieczający zobowiązany jest czynić starania celem udokumentowania rozmiaru Szkody,

- 2) przedstawiciele Ubezpieczyciela są upoważnieni do wejścia na teren lokalizacji, w której Ubezpieczający prowadzi działalność oraz inspekcji obiektów, w których wydarzyła się Szkoda, a także do zabezpieczenia lub zatrzymania uszkodzonego mienia (nie dotyczy odpowiedzialności cywilnej za Szkody w mieniu) w celu przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego.
3. Jeżeli Ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełni obowiązku określonego w § 7 ust. 2 pkt 1) lit. a), Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za Szkody powstałe z tego powodu. Jeżeli Ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełni obowiązku określonego w § 7 ust. 2 pkt 1) lit. b), Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli przyczyniło się to do zwiększenia Szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków Wypadku.
4. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków wymienionych w § 7 ust. 1) lub ust. 2 pkt 1) lit. c)-i), Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, jeżeli niedopełnienie obowiązków miało istotny wpływ na zwiększenie rozmiarów Szkody lub ustalenie wysokości odszkodowania bądź uniemożliwiło ustalenie okoliczności powstania Szkody.
5. Jeżeli Ubezpieczający jest osobą fizyczną, Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za Szkodę wyrządzoną umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
6. Ubezpieczający jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić Ubezpieczyciela o fakcie wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego, administracyjnego lub wszelkich innych postępowań sądowych bądź administracyjnych, jeżeli dotyczą one Wypadku objętego ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej. Ubezpieczający jest również zobowiązany do powiadomienia Ubezpieczyciela o wystąpieniu przez Poszkodowanego z roszczeniem odszkodowawczym na drodze przedsądowej i sądowej. W przypadku zapadnięcia nieprawomocnego orzeczenia rozstrzygającego sprawę co do istoty Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 5 dni roboczych, od wydania takiego orzeczenia, poinformować Ubezpieczyciela o tym fakcie oraz niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 5 dni roboczych od otrzymania, dostarczyć Ubezpieczycielowi nieprawomocne orzeczenie wraz z uzasadnieniem, o ile zostało sporządzone, w celu umożliwienia podjęcia przez Ubezpieczyciela odpowiednich kroków prawnych.

§ 8. Tryb dochodzenia roszczeń

1. W razie zaistnienia Wypadku, Ubezpieczający niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie **14 dni**, zawiadomi o tym fakcie Ubezpieczyciela. W przypadku Umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek zawiadomienie o zajściu Wypadku może również zgłosić Ubezpieczony albo jego spadkobiercy. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany jak uprawniony z Umowy ubezpieczenia.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu Wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, Ubezpieczyciel informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
3. Ubezpieczycielowi przysługuje prawo weryfikacji przedłożonych rachunków, kosztorysów, kalkulacji i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru Szkody. Ubezpieczyciel zastrzega sobie również prawo do żądania dokumentacji uzupełniającej, jeżeli jest to niezbędne dla ustalenia odpowiedzialności z Umowy ubezpieczenia lub wysokości odszkodowania.

4. W razie konieczności wizyty przedstawiciela Ubezpieczyciela w miejscu powstania Szkody (w tym w celu dokonania oględzin mienia dotkniętego Szkodą), Ubezpieczający lub Poszkodowany zostanie niezwłocznie poinformowany o takim fakcie.
5. Na podstawie przedłożonych dokumentów oraz zebranych informacji Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu lub Poszkodowanemu stanowisko dotyczące swojej odpowiedzialności, a w razie uznania roszczenia – również wysokości Szkody oraz wysokości przyznanego odszkodowania.
6. Powództwo o roszczenie wynikające z Umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z Umowy ubezpieczenia.
7. Powództwo o roszczenie wynikające z Umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z Umowy ubezpieczenia.

§ 9. Wypłata odszkodowania lub świadczenia

1. Ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie lub świadczenie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o Wypadku.
2. Jeżeli w terminie 30 dni od dnia zawiadomienia o Wypadku nie będzie możliwe wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości odszkodowania lub świadczenia, należne odszkodowanie lub świadczenie Ubezpieczyciel wypłaci w terminie 14 dni, licząc od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednak bezsporna część odszkodowania lub świadczenia zostanie wypłacona w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o Wypadku.

§ 10. Regres ubezpieczeniowy

1. Z dniem zapłaty odszkodowania, roszczenia przysługujące Ubezpieczającemu przeciwko Osobie trzeciej odpowiedzialnej za Szkodę przechodzą z mocy prawa na Ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli Ubezpieczyciel pokrył tylko część Szkody, Ubezpieczającemu przysługuje, co do pozostałej części, pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Ubezpieczyciela.
2. Nie przechodzą na Ubezpieczyciela roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub które są Osobami bliskimi lub Pracownikami Ubezpieczającego, chyba że osoby te wyraziły Szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający zobowiązany jest udzielić Ubezpieczycielowi, zarówno przed wypłatą, jak i po wypłacie odszkodowania, pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych wobec Osób trzecich odpowiedzialnych za Szkodę, w tym przy ustaleniu osoby odpowiedzialnej za Szkodę oraz dostarczyć posiadane dokumenty i informacje dotyczące przyczyn Wypadku i jego przebiegu.
4. Jeżeli Ubezpieczający bez zgody Ubezpieczyciela zrzekł się w całości lub części roszczenia przeciwko osobie odpowiedzialnej za Szkodę lub też z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa w nienależyty sposób wykonuje obowiązki określone w § 10 ust. 3, Ubezpieczyciel odmówi wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszy, jeżeli powyższe naruszenie uniemożliwiło skuteczne dochodzenie przez Ubezpieczyciela roszczeń regresowych. Jeżeli takie zrzeczenie zostało ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, Ubezpieczyciel może żądać od Ubezpieczającego zwrotu wypłaconego odszkodowania.

§ 11. Reklamacje

1. Reklamacje są rozpatrywane przez Zarząd Ubezpieczyciela lub osoby upoważnione przez Ubezpieczyciela.
2. Reklamacje mogą być składane:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście u Ubezpieczyciela, agenta Ubezpieczyciela, tj. w Banku albo przesyłką pocztową,

w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy Prawo pocztowe, na adres Ubezpieczyciela,

- 2) ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty u Ubezpieczyciela, agenta Ubezpieczyciela, tj. w Banku,
  - 3) w formie elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej na adres: bok@aviva.pl
3. Reklamacje są rozpatrywane niezwłocznie po ich otrzymaniu, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie Reklamacji i udzielenie odpowiedzi w powyższym terminie, Ubezpieczyciel w informacji przekazywanej osobie zgłaszającej Reklamację określa przewidywany termin rozpatrzenia Reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania Reklamacji.
  4. O sposobie rozpatrzenia Reklamacji zawiadamia się osobę, która ją zgłosiła w terminie, o którym mowa w ust. 3, w postaci papierowej lub za pomocą innego Trwałego nośnika informacji. Odpowiedź tę można dostarczyć pocztą elektroniczną na wniosek zgłaszającego Reklamację.
  5. Zgłaszający Reklamację jest uprawniony do złożenia odwołania od decyzji Ubezpieczyciela w przedmiocie Reklamacji. W sprawach odwołań stosuje się odpowiednio postanowienia ust. 1-4.
  6. Zgłaszającemu Reklamację, będącemu osobą fizyczną, w sytuacji nieuwzględnienia jego roszczeń w powyższym trybie rozpatrywania Reklamacji, przysługuje prawo do złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego.
  7. Rzecznik Finansowy jest również uprawniony do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich między Ubezpieczycielem a Ubezpieczającym, Ubezpieczonym lub uprawnionym z Umowy ubezpieczenia, na wniosek złożony przez tę osobę. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie: www.rf.gov.pl
  8. Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 12. Ochrona danych osobowych

1. Ubezpieczyciel jest administratorem danych osobowych, które mogą być przetwarzane w celu:
  - 1) zawarcia i wykonania Umowy ubezpieczenia, w tym dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego w sposób zautomatyzowany w ramach profilowania klientów – podstawą prawną przetwarzania może być niezbędność przetwarzania danych do zawarcia i wykonywania Umowy ubezpieczenia, przepis prawa lub zgoda Ubezpieczającego,
  - 2) marketingu za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej i telefonicznej – podstawą prawną przetwarzania danych jest zgoda Ubezpieczającego,
  - 3) wysyłki drogą elektroniczną informacji, oświadczeń i korespondencji dotyczących zawartych Umów ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania danych jest zgoda Ubezpieczającego lub przepis prawa,
  - 4) marketingu bezpośredniego produktów i usług, w tym profilowania klientów – podstawą prawną przetwarzania danych jest niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Ubezpieczyciela,
  - 5) w celach analitycznych – podstawą prawną przetwarzania danych jest niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Ubezpieczyciela,
  - 6) dochodzenia roszczeń związanych z zawartą Umową ubezpieczenia – podstawą prawną przetwarzania danych jest niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Ubezpieczyciela,
  - 7) podejmowania czynności w związku z przeciwdziałaniem przestępstwom ubezpieczeniowym – podstawą prawną przetwarzania danych jest niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Ubezpieczyciela,
  - 8) wykonania innych obowiązków prawnych ciążących na Ubezpieczycielu – podstawą prawną przetwarzania jest przepis prawa.
2. Zawarcie Umowy ubezpieczenia wymaga podania określonych danych osobowych.

3. Dane osobowe mogą zostać pozyskane od: innych ubezpieczycieli, organów administracji publicznej, Banku lub innych spółek z grupy BZ WBK oraz innych podmiotów upoważnionych do przetwarzania danych, na podstawie zgody lub przepisu prawa i w związku z zawarciem Umowy ubezpieczenia, oceną ryzyka ubezpieczeniowego lub rozpatrywaniem roszczenia.
4. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, dane osobowe mogą zostać przekazane następującym odbiorcom danych: innym ubezpieczycielom i reasekuratorom, w zakresie i celu wynikającym z zawartej Umowy ubezpieczenia oraz innym instytucjom ustawowo upoważnionym do dostępu do danych w zakresie i celu określonym w przepisach prawa. Ponadto dane mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie Ubezpieczyciela przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z Ubezpieczycielem i wyłącznie zgodnie z poleceniami Ubezpieczyciela. Kategorię podmiotów, którym powierzono do przetwarzania dane osobowe wskazano w polityce prywatności na stronie internetowej Ubezpieczyciela.
5. Ubezpieczyciel informuje o prawie dostępu do danych oraz prawie żądania ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania. Ubezpieczyciel informuje o prawie wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w zakresie, w jakim podstawą przetwarzania danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu Ubezpieczyciela. W szczególności Ubezpieczyciel informuje o prawie sprzeciwu wobec przetwarzania na potrzeby marketingu bezpośredniego, w tym profilowania klientów. Ubezpieczyciel informuje również o prawie do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od Ubezpieczyciela danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego.
6. W sytuacji, w której przetwarzanie danych osobowych wymaga zgody Ubezpieczającego i zgoda ta nie jest niezbędna do wykonania Umowy ubezpieczenia, w dowolnym momencie Ubezpieczający może wycofać zgodę. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.
7. W związku z przetwarzaniem danych osobowych, decyzje mogą być podejmowane w sposób zautomatyzowany. Na podstawie zautomatyzowanej analizy, opartej także na profilowaniu, ocenione będzie ryzyko ubezpieczeniowe zawarcia Umowy ubezpieczenia. Decyzje mogą być podejmowane w sposób zautomatyzowany także w innych przypadkach, w sytuacji pozyskania zgody Ubezpieczającego, przepisu prawa pozwalającego na taką formę przetwarzania danych osobowych lub gdy jest to niezbędne do zawarcia i wykonania Umowy ubezpieczenia.
8. Dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu Umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących Umowy ubezpieczenia.
9. Ubezpieczyciel wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym można się kontaktować poprzez adres e-mail: inspektordanych@bzwbkaviva.pl lub pisemnie na adres Ubezpieczyciela. Z inspektorem ochrony danych można się kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych.
10. Ubezpieczyciel informuje o prawie wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych.

§ 13. Postanowienia dodatkowe

1. Wszelkie zmiany Umowy ubezpieczenia oraz jej wypowiedzenie i odstąpienie, wymagają zachowania formy pisemnej lub mogą być zrealizowane za pomocą środków porozumiewania się na odległość udostępnionych przez Ubezpieczyciela z zastrzeżeniem § 13 ust. 3.
2. Wszelkie dokumenty, składane w związku z zawarciem i wykonaniem Umowy ubezpieczenia, powinny być sporządzone w języku polskim lub przetłumaczone na język polski na koszt strony składającej dany dokument.

3. W Umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony Umowy ubezpieczenia będą dostarczane drugiej stronie za pomocą poczty elektronicznej (e-mail), wiadomości tekstowej (SMS) lub telefonu, odpowiednio na: wskazany przez strony adres poczty elektronicznej, numer infolinii Ubezpieczyciela lub numer telefonu komórkowego lub stacjonarnego wskazany przez Ubezpieczającego, z wyłączeniem decyzji dotyczącej odszkodowania, która wymaga zachowania formy pisemnej.
4. O ile nie umówiono się inaczej, do Umów ubezpieczenia zawieranych na podstawie niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy prawa polskiego.
5. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia wchodzi w życie w dniu 19.02.2018 r. i mają zastosowanie do Umów ubezpieczenia zawieranych począwszy od tej daty.

ROZDZIAŁ 2. UBEZPIECZENIE MIENIA

CZĘŚĆ 1. POSTANOWIENIA WSPÓLNE

§ 14. Postanowienia wstępne

1. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową mienie pod warunkiem, że mienie spełnia łącznie poniższe warunki:
  - 1) jest wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą,
  - 2) stanowi własność Ubezpieczającego lub znajduje się w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego.
2. Rodzaje ubezpieczeń mienia, w odniesieniu do których może zostać zawarta Umowa ubezpieczenia:
  - 1) **ubezpieczenie mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych,**
  - 2) **ubezpieczenie mienia od Kradzieży z włamaniem i Rozboju.**

§ 15. Przedmiot ubezpieczenia

1. Ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte następujące kategorie mienia:
  - 1) Budynki, Budowle, Lokale – wyłącznie w zakresie ubezpieczenia mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych,
  - 2) Maszyny, Urządzenia, Wyposażenie,
  - 3) Mienie osób trzecich,
  - 4) Nakłady adaptacyjne,
  - 5) Środki obrotowe,
  - 6) Wartości pieniężne,
 z zastrzeżeniem wyłączeń określonych w § 15 ust. 3-4.
2. Kategorie mienia objęte ochroną ubezpieczeniową są wyszczególnione w Polisie.
3. Ubezpieczyciel nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową następującego mienia:
  - 1) muzeów, skansenów oraz mienia w nich zgromadzonego,
  - 2) upraw roślinnych, drzew, krzewów, zwierząt,
  - 3) gruntów, rzek, naturalnych zbiorników wodnych,
  - 4) pojazdów podlegających obowiązkowi rejestracji wraz z naczepami i przyczepami, ciągników rolniczych oraz samobieżnych maszyn budowlanych (w tym walców, koparek, dźwigów), chyba że stanowią one fabrycznie nowe Środki obrotowe lub fabrycznie nowe Mienie osób trzecich; wyłączenie nie dotyczy wózków widłowych,
  - 5) taboru kolejowego, statków powietrznych i wodnych oraz mienia poza lądem – platformy wiertnicze, kable podmorskie oraz wszelkiego mienia znajdującego się na wodach stojących i płynących,
  - 6) mostów, estakad, wiaduktów, pirsów, doków, nabrzeży, kanałów, rowów, wykopów, tuneli, rurociągów,
  - 7) elementów pasa drogowego, dróg publicznych (w tym jezdni, chodnika, pobocza, parkingu, zatoki, ścieżki rowerowej),

- 8) kurników, ferm drobiowych (w tym wylęgarni drobiu), ferm zwierząt futerkowych, hodowli zwierząt oraz znajdującego się w nich jakiegokolwiek mienia,
  - 9) akt, dokumentów, planów, projektów, rysunków, wzorów, prototypów, rękopisów, pieczętek,
  - 10) namiotów (w tym namiotów lub tuneli foliowych), szklarni, oranżerii oraz mienia w nich zlokalizowanego,
  - 11) Budynków lub Budowli z bali drewnianych, w konstrukcji lekkiego szkieletu drewnianego lub krytych strzechą ze słomy lub trzciny lub gontem drewnianym oraz znajdującego się w nich mienia,
  - 12) elektrowni (siłowni) wiatrowych, chyba że energia pozyskiwana wytwarzana jest wyłącznie na potrzeby własne,
  - 13) silosów i magazynów zbożowych oraz znajdującego się w nich mienia,
  - 14) targowisk, straganów oraz znajdującego się w nich mienia,
  - 15) weksli, czeków, wszelkiego rodzaju kart płatniczych (w szczególności kart debetowych, kart kredytowych), kart parapatniczych (w tym rabatowych),
  - 16) broni, amunicji, prochu strzelniczego, materiałów wybuchowych i pirotechnicznych, detonatorów, sygnalizatorów, rakiet świetlnych oraz fajerwerków z wyłączeniem sklepów sprzedających fajerwerki sezonowo jako uzupełnienie asortymentu podstawowego,
  - 17) środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - 18) portów morskich, lotnisk,
  - 19) pól namiotowych i kempingów,
  - 20) sortowni i składowisk odpadów,
  - 21) kościołów i innych obiektów sakralnych,
  - 22) dyskotek oraz klubów nocnych,
  - 23) hoteli pracowniczych,
  - 24) Zewnętrznych nośników danych oraz danych elektronicznych,
  - 25) programów komputerowych (oprogramowania) nie będących Środkami obrotowymi,
  - 26) mienia pracowniczego rozumianego jako mienie osobistego użytku Pracowników Ubezpieczającego, które znajduje się w miejscu pracy.
4. Ubezpieczyciel dodatkowo nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową następującego mienia:
- 1) należącego do lub użytkowanego przez Przedsiębiorców prowadzących działalność wymienioną w Załączniku nr 1 niniejszych OWU,
  - 2) o charakterze zabytkowym, artystycznym lub unikatowym oraz przedmiotów o wartości kolekcjonerskiej, eksponatów, a także wszelkiego rodzaju dzieł sztuki,
  - 3) znajdującego się pod ziemią, chyba że stanowią integralną część Budynku lub Budowli,
  - 4) Budynków i Budowli przeznaczonych do rozbiórki oraz znajdującego się w nich mienia,
  - 5) Budynków i Budowli, w których magazynowane są fajerwerki, materiały wybuchowe i pirotechniczne,
  - 6) Budynków, Budowli, Lokali oraz znajdującego się w nich mienia, a także Maszyn, Urządzeń i Wyposażenia w trakcie budowy, montażu, demontażu, przebudowy, remontu,
  - 7) Budynków lub Budowli powstałych bez wymaganego zezwolenia oraz znajdującego się w nich mienia,
  - 8) Tymczasowych obiektów budowlanych oraz znajdującego się w nich mienia, tj. obiektów przeznaczonych do czasowego użytkowania w okresie krótszym od jego trwałości technicznej, przewidzianych do przeniesienia w inne miejsce lub rozbiórki, a także obiektów budowlanych niepołączonych trwale z gruntem, takich jak: kioski uliczne, pawilony sprzedaży ulicznej i wystawowe, urządzenia rozrywkowe, barakozwozy, obiekty kontenerowe,
  - 9) Wyłączonego z eksploatacji przez okres dłuższy niż **60 dni** oraz znajdującego się w nich mienia, chyba że Ubezpieczyciel został o tym fakcie pisemnie powiadomiony i pisemnie potwierdził ochroną ubezpieczeniową,
  - 10) wykorzystywanego do produkcji świec i zniczy oraz Budynków, Budowli lub Lokali, w których prowadzona jest ww. produkcja,
  - 11) Środków obrotowych lub Mienia osób trzecich z przekroczonym terminem ważności lub wycofanych z obrotu przed powstaniem Szkody,
  - 12) którego nabycie nie jest potwierdzone dowodami zakupu lub posiadania,
  - 13) dla którego pisemne dowody zakupu lub posiadania są wystawione przez podmioty gospodarcze nieprowadzące działalności w chwili wystawienia tych dokumentów,
  - 14) Maszyn, Urządzeń, Wyposażenia przeznaczonego do likwidacji przed powstaniem Szkody,
  - 15) mienia, w odniesieniu do którego toczy się postępowanie upadłościowe oraz mienia zajętego przez uprawnione organy władzy państwowej i samorządowej,
  - 16) mienia, które niezgodnie ze swoim przeznaczeniem lub warunkami przechowywania znajdowało się na wolnym powietrzu oraz mienia składowanego niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy,
  - 17) będącego w posiadaniu aeroklubów,
  - 18) będącego w posiadaniu auto-złomów lub punktów kasacji pojazdów, z wyłączeniem Budynków, Budowli, Lokali, Maszyn, Urządzeń i Wyposażenia.

§ 16. Miejsce ubezpieczenia

1. Ubezpieczane mienie pozostaje objęte ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w Miejscu ubezpieczenia wskazanym w Polisie, z zastrzeżeniem że:
  - 1) Wartości pieniężne w czasie transportu – również w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, związanym z wykonywanym transportem tych wartości,
  - 2) Maszyny, Urządzenia przenośne oraz Środki obrotowe, które ze względu na swoje przeznaczenie są wykorzystywane do świadczenia usług przez Ubezpieczającego poza Miejscem ubezpieczenia, Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (w takim samym zakresie jak w Miejscu ubezpieczenia), za wyjątkiem:
    - a) Szkód powstałych w trakcie transportu (przenoszenia lub przewożenia), załadunku na środek transportu lub rozładunku ze środka transportu,
    - b) Szkód powstałych w mieniu znajdującym się na lub w środku transportu,
    - c) Szkód powstałych w wyniku zabezpieczenia mienia niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w § 22 OWU,
    - d) Szkód w mieniu uszkodzonym lub zdekompletowanym,
    - e) Szkód powstałych podczas dokonywania wszelkich napraw,
    - f) Szkód w mieniu użytkowanym niezgodnie z przeznaczeniem lub instrukcją użytkownika,
    - g) Sprzętu elektronicznego, chyba że elektroniczne części stanowią integralną część Maszyny lub Urządzenia objętego ubezpieczeniem w ramach ubezpieczenia mienia, w granicach limitu odpowiedzialności w wysokości **8.000 PLN** na jedno i wszystkie Wypadki w okresie ubezpieczenia.
2. Mienie pozostaje objęte ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczonych Zdarzeń losowych także:
  - 1) w lokalizacji, do której zostało przeniesione z Miejsca ubezpieczenia,
  - 2) w trakcie przenoszenia (przewożenia), w związku z narażeniem na powstanie Szkody objętej ochroną ubezpieczeniową zgodnie z OWU w Miejscu ubezpieczenia.

§ 17. Dodatkowe koszty pokrywane przez Ubezpieczyciela

1. W granicach sumy ubezpieczenia Ubezpieczyciel pokrywa udokumentowane i uzasadnione koszty:
  - 1) **powstałe wskutek zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia Szkody** objętej zakresem ubezpieczenia w ubezpieczonym mieniu **oraz zabezpieczenia ubezpieczonego mienia bezpośrednio zagrożonego Szkodą**, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się nieskuteczne,
  - 2) **uprzątnięcia pozostałości po Szkodzie, łącznie z kosztami rozbiórki i demontażu części niezdatnych** do użytku, **ich wywozem, składowaniem lub utylizacją**, kosztami demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonego mienia w wysokości 10% wartości Szkody; w żadnym wypadku nie będą pokrywane koszty związane z usunięciem zanieczyszczeń gleby lub wody i ich przywróceniem do stanu jak przed dniem zaistnienia Zdarzenia losowego,
  - 3) **napraw prowizorycznych** ubezpieczonego mienia dotkniętego Szkodą, jeżeli stanowią część napraw ostatecznych i nie zwiększają całkowitej wysokości Szkody,
  - 4) **poszukiwania przyczyn Szkody** – w wysokości **10% sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, nie więcej niż 10.000 PLN** na jeden i wszystkie Wypadki w okresie ubezpieczenia.

§ 18. Klauzule dodatkowe rozszerzające zakres ubezpieczenia mienia

1. Na wniosek Ubezpieczającego Umowa ubezpieczenia może zostać rozszerzona o Klauzule dodatkowe wskazane w Załączniku nr 2 do OWU.
2. Limit odpowiedzialności w poszczególnych Klauzulach dodatkowych:
  - 1) wybierany jest przez Ubezpieczającego i wskazany jest w Polisie,
  - 2) jest limitem niezależnym od sumy ubezpieczenia,
  - 3) jest limitem na jeden Wypadek oraz na wszystkie Wypadki w okresie ubezpieczenia.
3. Uzgodnienie przez strony rozszerzenia o którąkolwiek Klauzulę dodatkową nie powoduje zmian w postanowieniach Umowy ubezpieczenia innych niż wskazane w danej Klauzuli, w tym pozostałe warunki, wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności określone w OWU mają w pełni zastosowanie.
4. Jeżeli dana Klauzula dodatkowa dotyczy więcej niż jednego rodzaju ubezpieczenia mienia to limit odpowiedzialności w niej określony jest wspólny dla wszystkich rodzajów ubezpieczenia.
5. Niezależnie od wybranego zakresu ubezpieczenia mienia, ochrona ubezpieczeniowa jest rozszerzona o Klauzule dodatkowe wskazane poniżej, zgodnie z ich treścią określoną w Załączniku nr 2 do OWU:
  - 1) **Klauzula M02 – Przewłaszczenia na zabezpieczenie,**
  - 2) **Klauzula M03 – Zrzeczenia się prawa do regresu.**

§ 19. Suma ubezpieczenia oraz limit odpowiedzialności

1. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela w ramach danego rodzaju ubezpieczenia mienia, tj.:
  - 1) ubezpieczenie mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych,
  - 2) ubezpieczenia mienia od Kradzieży z włamaniem i Rozboju, z zastrzeżeniem, że Ubezpieczający deklaruje sumę ubezpieczenia dla każdego rodzaju ubezpieczenia mienia wymienionego powyżej oddzielnie.
2. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający zgodnie z zasadami określonymi w § 19 ust. 4-6.
3. Suma ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań. Za zgodą Ubezpieczyciela i po opłaceniu dodatkowej składki sumy ubezpieczenia oraz limity odpowiedzialności mogą zostać uzupełnione do poprzedniej wysokości.

4. Jeżeli Ubezpieczający jest uprawniony do odliczania podatku od towarów i usług VAT naliczanego przy nabyciu mienia będącego przedmiotem ubezpieczenia, to wszelkie dane liczbowe dla tego mienia, o których mowa w niniejszych OWU (w tym wartości, sumy ubezpieczenia, limity odpowiedzialności, koszty, odszkodowania), nie będą uwzględniały tego podatku.
5. Suma ubezpieczenia dla Budynków, Budowli, Lokali, Maszyn, Urządzeń i Wyposażenia może być określona przez Ubezpieczającego wg Wartości:
  - 1) **rzeczywistej,**
  - 2) **odtworzeniowej** – pod warunkiem że:
    - a) wiek Budynków i Budowli **nie przekracza 65 lat** (osobno dla każdego Budynku i Budowli),
    - b) wiek Maszyn, Urządzeń i Wyposażenia **nie przekracza wieku 20 lat** bez względu na to, czyją są własnością (osobno dla każdej Maszyny, Urządzenia i Wyposażenia).
6. Dla pozostałego mienia sumę ubezpieczenia stanowią:
  - 1) Środki obrotowe – cena zakupu lub koszt ich wytworzenia,
  - 2) Mienie osób trzecich – Wartość rzeczywista (bez uwzględnienia prowizji lub marży, nie wyższa niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia),
  - 3) Nakłady adaptacyjne – wartość odpowiadająca wydatkom poniesionym lub przewidywanym w okresie ubezpieczenia na remonty kapitalne, częściowe, wykończenie wnętrza lub na prace adaptacyjne,
  - 4) Wartości pieniężne:
    - a) złoto, srebro, platyna, metale z grupy platynowców, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły, bursztyny – wartość odpowiadająca cenie sprzedaży netto, tj. bez marży i prowizji,
    - b) wyroby z tych metali i kamieni szlachetnych lub półszlachetnych oraz z pereł i bursztynu – wartość odpowiadająca cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia,
    - c) gotówka i pozostałe Wartości pieniężne nie wymienione powyżej – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na PLN wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP w dniu zawarcia Umowy ubezpieczenia).

§ 20. System ubezpieczenia

Umowa ubezpieczenia jest zawierana w systemie na **pierwsze ryzyko** – suma ubezpieczenia odpowiada wysokości przewidywanej maksymalnej Szkody, która może powstać wskutek zajścia jednego Zdarzenia losowego, niezależnie od faktycznej, całkowitej wartości ubezpieczonego mienia, które ma zostać objęte ochroną ubezpieczeniową. To oznacza że:

- 1) w ubezpieczeniu mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych wszystkie kategorie mienia wymienione w § 15 ust. 1 obejmowane są ubezpieczeniem w systemie na pierwsze ryzyko.
- 2) w ubezpieczeniu mienia od Kradzieży z włamaniem i Rozboju wszystkie kategorie mienia wymienione w § 15 ust. 1 pkt 2)-6) obejmowane są ubezpieczeniem w systemie na pierwsze ryzyko.

§ 21. Ustalenie wysokości Szkody i odszkodowania

1. Wysokość Szkody dla poszczególnego ubezpieczonego mienia określona jest w granicach sumy ubezpieczenia lub odrębnie określonych przez strony w Umowie ubezpieczenia limitów odpowiedzialności.
2. Dla mienia ubezpieczonego według Wartości odtworzeniowej za wysokość Szkody przyjmuje się wartość odpowiadającą kosztom odbudowy lub odtworzenia mienia do stanu nowego, ale nie ulepszonego, tj.:
  - 1) w przypadku **Budynków i Budowli**: wartość odpowiadająca kosztom odbudowy w tym samym miejscu z uwzględnieniem dotychczasowej technologii, konstrukcji i standardu wykończenia, przy zastosowaniu dotychczasowych wymiarów i materiałów, powiększona o koszty zwykłego transportu i montażu,

- 2) w przypadku **Maszyn, Urządzeń i Wyposażenia**: koszt naprawy, remontu, cena zakupu lub koszt wytworzenia nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, typu, parametrów technicznych, mocy i jakości, powiększony o koszty zwykłego transportu i montażu.
3. Od wysokości Szkody ustalonej zgodnie z § 21 ust. 2, potrąca się zużycie techniczne w przypadku:
  - 1) ustalenia sumy ubezpieczenia według Wartości rzeczywistej,
  - 2) gdy wiek Budynków i Budowli w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia przekraczał 65 lat (osobno dla każdego Budynku i Budowli),
  - 3) gdy wiek Maszyn, Urządzeń, Wyposażenia w dniu zgłoszenia do ubezpieczenia przekraczał wiek 20 lat bez względu na to, kogo są własnością (osobno dla każdej Maszyny, Urządzenia i Wyposażenia),
  - 4) kiedy Ubezpieczający odstąpił od odkupienia, odtworzenia (odbudowy) lub naprawy zniszczonego, utraconego lub uszkodzonego mienia. Niniejsze postanowienie ma zastosowanie dla mienia, którego suma ubezpieczenia została określona wg Wartości odtworzeniowej.
4. Dla pozostałego mienia podstawę określenia wysokości Szkody stanowi:
  - 1) w **Środkach obrotowych** – cena zakupu, koszt wytworzenia, koszt naprawy lub czyszczenia,
  - 2) w **Mieniu osób trzecich** – Wartość rzeczywista, nie więcej jednak niż wartość oznaczona w dowodzie przyjęcia bez uwzględnienia prowizji i marży,
  - 3) w **Nakładach adaptacyjnych** – koszt odbudowy lub remontu w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji i materiałów,
  - 4) w **Wartościach pieniężnych**:
    - a) złoto, srebro, kamienie szlachetne i półszlachetne, perły, bursztyny, a także platyna i pozostałe metale z grupy platynowców – **cena sprzedaży netto** bez marży i prowizji,
    - b) wyroby z metali, o których mowa w § 21 ust. 4 pkt. 4) lit. a), kamieni szlachetnych i półszlachetnych, pereł i bursztynu – cena ich zakupu, koszt wytworzenia lub koszt naprawy,
    - c) gotówka i pozostałe wartości pieniężne nie wymienione powyżej – wartość nominalna (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na PLN według średniego kursu ogłoszonego przez NBP obowiązującego w dniu ustalenia wysokości odszkodowania),
5. Wysokość Szkody jest powiększana o koszty, o których mowa w § 17 niniejszych OWU oraz o koszty dodatkowe wynikające z włączenia Klauzul dodatkowych.
6. Przy ustalaniu wysokości Szkody nie uwzględnia się:
  - 1) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed Szkodą,
  - 2) kosztów związanych z koniecznością realizacji postanowień stosownego prawa dotyczącego konstrukcji i eksploatacji Budynków, Budowli, Maszyn i Urządzeń, prac naprawczych lub remontowych, które Ubezpieczający jest zobowiązany ponieść dodatkowo w związku ze zmianami jakichkolwiek przepisów prawa.
  - 3) kosztów innowacji, modernizacji lub ulepszeń,
  - 4) wartości niematerialnych, naukowych, kolekcjonerskich, artystycznych, historycznych, pamiątkowych lub artystycznych,
  - 5) podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami chyba, że suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek od towarów i usług.
7. Odszkodowanie może ulec zmniejszeniu o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
8. Odszkodowanie określa się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania.
9. W razie zadeklarowania przez Ubezpieczającego sumy ubezpieczenia powyżej faktycznej wartości przedmiotu ubezpieczenia w dniu zawarcia Umowy ubezpieczenia (przy uwzględnieniu rodzaju zadeklarowanej wartości będącej podstawą do ustalenia

sumy ubezpieczenia) – **nadubezpieczenie**, Ubezpieczyciel odpowiada tylko do wysokości Szkody ustalonej według zasad określonych w niniejszych OWU.

10. W przypadku ustalania wysokości odszkodowania w walucie obcej, do określenia jej wysokości stosuje się średni kurs NBP obowiązujący dla danej waluty z dnia wystąpienia Wypadku.
11. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości Szkody obliczonej zgodnie z postanowieniami ustępów poprzedzających z potrąceniem Franszyzy redukcyjnej określonej w Polisie (z zastrzeżeniem odmiennych wysokości Fransyz redukcyjnych wskazanych w Klauzulach dodatkowych).

§ 22. Minimalne wymogi zabezpieczenia mienia

1. Wymagane **minimalne zabezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych**:
  - 1) Budynki, Budowle i Lokale, w których znajduje się ubezpieczone mienie muszą być wyposażone w sprawne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego posiadające świadectwo dopuszczenia do stosowania w ochronie przeciwpożarowej zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi, stosownie do przeznaczenia tych pomieszczeń,
  - 2) gaśnice oraz inne urządzenia przeciwpożarowe muszą być poddawane przeglądom technicznym i konserwacjom w okresach oraz zakresie ustalonych prawem i zaleceniami producenta,
  - 3) zapewniony jest wolny dostęp do gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych, źródeł wody do celów przeciwpożarowych, wyłączników głównych prądu elektrycznego i głównych kurków gazowych.
2. Wymagane **minimalne zabezpieczenia w ubezpieczeniu mienia od Kradzieży z włamaniem i Rozboju**:
  - 1) wszystkie **ściany, stropy, podłogi i dachy** Budynków, Budowli i Lokali, w których znajduje się ubezpieczone mienie wykonane są według technologii odpowiadającej wymaganiom wynikającym z przeznaczenia i usytuowania Budynków, Budowli i Lokali, a także nie posiadają niezabezpieczonych otworów, które umożliwiają dostęp do ubezpieczonego mienia bez użycia siły lub narzędzi z zastrzeżeniem § 22 ust. 2 pkt 16),
  - 2) Budynki, Budowle i Lokale wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych konstrukcji ażurowych, a także z brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (w tym budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie są uważane za należycie zabezpieczone,
  - 3) **wszystkie drzwi zewnętrzne** prowadzące do Budynku, Budowli lub Lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie powinny być w należytym stanie technicznym oraz tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby nie było możliwe:
    - a) włamanie ich lub wyważenie bez użycia siły lub narzędzi pozostawiających widoczne ślady,
    - b) otwarcie ich bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy,
    - c) wyjęcie ich zawiasów bez uszkodzenia,
  - 4) **wszystkie drzwi zewnętrzne prowadzące** do Budynku, Budowli lub Lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie są zamykane na co najmniej:
    - a) dwa Zamki wielozastawkowe (wielozapadkowe) lub dwie Kłódki wielozastawkowe (wielozapadkowe) zawieszane na oddzielnych skoblach
    - lub
    - b) jeden atestowany zamek wielopunktowego ryglowania (wymóg posiadania atestu dotyczy zarówno zamków, jak i wkładek do zamków), przy czym atestowane zamki i wkładki powinny posiadać atest określający stopień odporności na włamanie wystawiony przez upoważniony podmiot,
    - lub
    - c) jeden Zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy) i jedną Kłódkę wielozastawkową (wielozapadkową),

- lub
- d) pojedynczy Zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy) lub Klódkę wielozastawkową (wielozapadkową), jeżeli ustanowiono Stały dozór lub zainstalowano alarm,
- lub
- e) jeden zamek otwierany za pomocą złożonego kodu dostępu innego niż klucz (karta magnetyczna, kod cyfrowy, czytnik biologiczny, w tym czytnik linii papilarnych, tęczówki oka) wyłącznie w przypadku, gdy ubezpieczone mienie znajduje się w lokalu, w którym ustanowiono Stały dozór albo wyposażonym w alarm,
- 5) w **drzwiach dwuskrzydłowych (wieloskrzydłowych)** jedno skrzydło jest unieruchomione przy pomocy zasuwu u góry i u dołu od wewnętrznej strony lokalu lub wewnątrz drzwi w taki sposób, że po zamknięciu trzpień blokujący umieszczony jest w podłodze, stropie lub stałym elemencie stolarki drzwiowej,
- 6) w przypadku drzwi oszklonych nie zastosowano zamków lub zasuw, które można otworzyć bez klucza przez wybity otwór w szybie,
- 7) jeżeli drzwi zewnętrzne prowadzące do Budynku lub jego wydzielonej części, w którym znajduje się ubezpieczone mienie nie są zabezpieczone zgodnie z wymaganiami określonymi w § 22 ust. 2 pkt 3)-5), wówczas wymagania dotyczące drzwi zewnętrznych odnoszą się do drzwi wewnętrznych prowadzących do Lokali z ww. mieniem,
- 8) w Budynkach, w których drzwi zewnętrzne są zabezpieczone zgodnie z wymaganiami określonymi w § 22 ust. 2 pkt 3)-5), natomiast zamykane są w innym czasie, niż Lokale, w których znajduje się ubezpieczone mienie i drzwi prowadzące do tych Lokali nie spełniają wymagań określonych w § 22 ust. 2 pkt 3)-5), prowadzony jest Stały dozór na terenie całego Budynku,
- 9) **wszystkie okna i inne zewnętrzne otwory szklane** w Lokalach, w których znajduje się ubezpieczone mienie są w należyłym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte,
- 10) **okna, oszklone drzwi i inne zewnętrzne otwory** w Lokalach znajdujących się na parterze, w piwnicach lub w suterenie, a także w Lokalach znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych nad nimi, pod nimi lub obok nich:
- przybudówek,
  - balkonów,
  - tarasów,
  - drabinek zainstalowanych na stałe,
  - instalacji odgromowych,
  - zewnętrznych schodów (w tym schodów przeciwpożarowych),
  - wiatrolapów i dachów,
- jak również zewnętrzne otwory na strychach i w piwnicach, przez które jest przejście do dalszych pomieszczeń są na całej powierzchni zabezpieczone kratami, żaluzjami lub roletami przeciwwłamaniowymi, posiadającymi świadectwo odporności na włamanie wydane przez jednostkę uprawnioną do certyfikacji, bądź szybami o podwyższonej odporności na włamanie (na przebicie i rozbicie) **co najmniej klasy P2 lub P2A** lub okiennicami zamykanymi co najmniej na jeden Zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy) lub Klódkę wielozastawkową (wielozapadkową). Wymagania te nie są obowiązkowe, jeżeli istnieje Stały dozór dla danego Lokalu lub jeśli Budynek lub Lokal zaopatrzony jest w alarm,
- 11) **kraty, rolety, żaluzje i okiennice** są tak skonstruowane i tak założone, aby przedostanie się do wnętrza nie było możliwe bez użycia siły i narzędzi,
- 12) **klucze do ubezpieczonego Budynku, Budowli lub Lokalu oraz klucze do urządzeń służących do przechowywania Wartości pieniężnych** są przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym. W razie zagubienia lub zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) Ubezpieczający, po otrzymaniu o tym wiadomości, zobowiązany jest niezwłocznie zmienić zamki na swój koszt, przy czym nowe zamknięcia

powinny odpowiadać ilościowo i jakościowo zabezpieczeniu określonym w niniejszym paragrafie,

- 13) **pomieszczenia i urządzenia do przechowywania Wartości pieniężnych:**
- są w należyłym stanie technicznym, zamknięte w sposób przewidziany konstrukcją, w tym na wszystkie zamki,
  - urządzenia o wadze poniżej 300 kg, za wyjątkiem kaset stalowych i kas fiskalnych, muszą być trwale przymocowane do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego Budynku,
- 14) **pojemniki bezpieczne do przechowywania Wartości pieniężnych nieprzymocowane na stałe oraz kasy stalowe** – w godzinach zamknięcia Lokalu są pozostawione w miejscu niewidocznym (w tym w szafie, szufladzie),
- 15) Wartości pieniężne mogą znajdować się poza urządzeniami lub pomieszczeniami do ich przechowywania wyłącznie w przypadku wykonywania przez Ubezpieczającego czynności liczenia lub transportu wewnątrz ubezpieczonego Lokalu oraz w pomieszczeniu kasowym; w takim przypadku Ubezpieczający powinien zapewnić dodatkową ochronę fizyczną w postaci dodatkowej osoby,
- 16) w odniesieniu do **mienia znajdującego się w innych miejscach niż w Lokalu, tj. na placach składowych, mienia na placach budowy lub montażu oraz pojazdów mechanicznych na placach lub parkingach:**
- mienie znajduje się na placach pod całodobowym Stałym dozorem, ogrodzonych w całości stałym parkanem, siatką drucianą lub płotem o wysokości co najmniej 160 cm (ogrodzenie nie może być w jakikolwiek sposób uszkodzone, przerwane lub niepełne), oświetlonych po zmroku,
  - brama wjazdowa na teren, na którym przechowywane jest mienie, zabezpieczona jest w sposób uniemożliwiający wyjazd pojazdem przez osobę nieuprawnioną lub w sposób niekontrolowany,
  - w pojazdach mechanicznych będących Środkami obrotowymi lub Mieniem osób trzecich nie mogą znajdować się kluczyki od stacyjek zapłonowych, ponadto wszystkie posiadane systemy zabezpieczające powinny być uruchomione, a drzwi zamknięte na zamek fabryczny.
3. Postanowienia dodatkowe do minimalnych zabezpieczeń określonych w § 22 ust. 2:
- okiennice** muszą być tak osadzone, aby nie było możliwe ich wyjęcie z zawiasów bez uszkodzenia okiennic,
  - za **alarm** w niniejszych OWU uważa się czynne przeciwkradzieżowe urządzenie sygnalizacyjno-alarmowe, które spełnia łącznie następujące warunki:
    - jest zamontowane i włączone w stan gotowości do odbioru bodźców sygnalizujących zagrożenie nieupoważnionego przekroczenia chronionego obszaru i przekazywania ich w formie określonej w konstrukcji do wyznaczonego miejsca lub wywołuje alarm lokalny,
    - zostało zainstalowane przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia,
    - utrzymywane jest w sprawności technicznej i ma zapewnioną stałą obsługę profilaktyczną (konserwacja i przeglądy), zgodnie z zaleceniami producenta wykonywaną przez uprawnione i wyspecjalizowane w tego rodzaju usługach podmioty. Poszczególne części systemów alarmowych, sposób ich instalacji i montażu oraz transmisji danych muszą posiadać świadectwa kwalifikacyjne oraz być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz normami,
  - elementy krat** nie mogą być łączone na połączenia śrubowe lub wkręty, chyba że są trwale zablokowane przed ich odkręceniem,
  - uchwyty do mocowania klódek** powinny być wykonane z płaskownika przymocowanego na stałe do drzwi lub krat w sposób uniemożliwiający jego oderwanie, ukręcenie lub obcięcie.

§ 23. Lustracja

Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo do inspekcji Miejsca ubezpieczenia i przedmiotu ubezpieczenia oraz lokalizacji, w których Ubezpieczający prowadzi działalność, w celu oceny ryzyka powstania Szkód oraz formułowania rekomendacji i zaleceń dla Ubezpieczającego, dotyczących kontroli tego ryzyka zarówno przed zawarciem Umowy ubezpieczenia, jak i w trakcie jej trwania. Koszty takiej inspekcji pokrywa w całości Ubezpieczyciel, o ile nie umówiono się inaczej.

CZĘŚĆ 2. UBEZPIECZENIE MIENIA OD POŻARU I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

§ 24. Zakres ubezpieczenia

1. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową Szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia, w Miejscu ubezpieczenia i w okresie ubezpieczenia, w związku z zaistnieniem któregośkolwiek z następujących Zdarzeń losowych:
  - 1) Pożar,
  - 2) Uderzenie pioruna,
  - 3) Wybuch,
  - 4) Upadek statku powietrznego,
  - 5) Deszcz,
  - 6) Dym i sadza,
  - 7) Fala uderzeniowa,
  - 8) Grad,
  - 9) Lawina,
  - 10) Osuwanie się ziemi,
  - 11) Przepięcie,
  - 12) Silny wiatr,
  - 13) Napór śniegu lub lodu,
  - 14) Trzęsienie ziemi,
  - 15) Uderzenie pojazdu,
  - 16) Upadek drzew lub innych przedmiotów,
  - 17) Zalanie,
  - 18) Zapadanie się ziemi.
2. Ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną ubezpieczeniową, **w granicach sumy ubezpieczenia**, od Szkód powstałych w następstwie:
  - 1) **akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania**, prowadzonych w związku z wystąpieniem Zdarzeń losowych objętych zakresem ubezpieczenia,
  - 2) **zanieczyszczenia lub skażenia** spowodowanego wystąpieniem Zdarzeń losowych objętych zakresem ubezpieczenia.

§ 25. Rozszerzenia zakresu ubezpieczenia mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych

Na wniosek Ubezpieczającego ubezpieczenie mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych może zostać rozszerzone o Szkody wyrządzone w ubezpieczonym mieniu, będące następstwem wystąpienia **Powodzi**.

§ 26. Wyłączenia zakresowe

1. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) powstałe w następstwie umyślnego działania lub zaniechania albo rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub jego Reprezentantów, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
  - 2) spowodowane Wybuchami wywołanymi przez Ubezpieczającego do celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych,
  - 3) skażenia lub zanieczyszczenia ubezpieczonego mienia w procesie produkcyjnym lub przetwórczym lub uszlachetniającym, w tym na skutek połączenia, przetworzenia lub

ulepszenia, jakimikolwiek odpadami przemysłowymi lub produktami ubocznymi (w tym chemicznymi), niezależnie od tego, czy Ubezpieczający jak również osoby, za które ponosi odpowiedzialność posiadały, powinny lub mogłyby posiadać wiedzę o takim fakcie,

- 4) powstałe w ubezpieczonym mieniu w następstwie poddawania go w procesie technologicznym działaniu ognia lub ciepła technologicznego albo w następstwie wytwarzania lub przekazywania przez nie w procesie technologicznym ognia lub ciepła technologicznego,
- 5) powstałe w ubezpieczonym mieniu na skutek dymów, oparów lub innych wyziewów powstałych w trakcie prowadzenia przez Ubezpieczającego procesów technologicznych,
- 6) powstałe w wyniku Wybuchu, który miał miejsce w komorze spalania silnika spalinowego,
- 7) powstałe wskutek gnicia, utraty wagi, skurczenia, wyparowania, zmian w kolorze, fakturze, wykończeniu lub zapachu, zagrzybienia i przemarzania ścian bez względu na przyczynę zagrzybienia lub przemarzania,
- 8) powstałe wskutek powolnego i systematycznego niszczenia przedmiotu ubezpieczenia, w tym z powodu nieszczelności urządzeń wodno-kanalizacyjnych, grzewczych lub technologicznych, podsiąkania fundamentów lub murów wskutek działania wód gruntowych i opadowych (chyba że są skutkiem Powodzi i zakres ubezpieczenia został rozszerzony o Powódź) oraz oddziaływania wilgotnego i suchego powietrza, gwałtownych zmian temperatury lub wilgotności powietrza,
- 9) wynikające z korozji, kawitacji, procesów oksydacyjnych,
- 10) wynikające z naturalnego zużycia lub starzenia się ubezpieczonego mienia w następstwie jego normalnego użytkowania lub eksploatacji, a także Szkody o charakterze wyłącznie estetycznym (w tym zadrapania) nieograniczające w żaden sposób funkcjonalności,
- 11) powstałe w wyniku Deszczu lub Powodzi, Zalania w Środkach obrotowych lub Mieniu osób trzecich, w przypadku składowania na paletach, półkach, stelażach lub w inny sposób niżej niż 10 cm nad podłogą znajdującą się poniżej poziomu gruntu, chyba że do Szkody doszło w wyniku bezpośredniego działania wody lub innej cieczy na to mienie z góry,
- 12) powstałe w wyniku niewyjaśnionego zniknięcia, lub których powstanie zostało ujawnione dopiero podczas przeprowadzania inwentaryzacji,
- 13) powstałe w wyniku zmian i wahań w poziomie wody gruntowej (chyba że są skutkiem Deszczu lub Powodzi i zakres ubezpieczenia został rozszerzony o Powódź),
- 14) powstałe wskutek wad projektowych, materiałowych, konstrukcyjnych, złego wykonania lub błędów w produkcji, w tym wad ukrytych, chyba że w ich następstwie wystąpiło Zdarzenie losowe objęte zakresem ubezpieczenia, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego Zdarzenia losowego,
- 15) powstałe wskutek zabezpieczenia mienia niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w § 22,
- 16) powstałych w następstwie Uderzenia pioruna lub Przepięcia – w bezpiecznikach, wkładkach topikowych, stycznikach, odgromnikach, czujnikach, żarówkach, lampach i grzejnych urządzeniach elektrycznych,
- 17) w gotówce, której brak lub niedobór jest wynikiem błędu lub pomyłki Ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność,
- 18) powstałe w Miejscu ubezpieczenia podczas prowadzenia robót budowlanych lub montażowych,
- 19) stłuczenia, porysowania lub pęknięcia Szyb lub innych przedmiotów szklanych stanowiących Środki obrotowe, Mienie osób trzecich lub Środki trwałe, chyba że nastąpiły one jako rezultat zaistnienia innego Zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową.

CZEŚĆ 3.
UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM
I ROZBOJU

§ 27. Zakres ubezpieczenia

1. Ubezpieczyciel odpowiada za Szkody polegające na **utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu** ubezpieczonego mienia, powstałe w okresie ubezpieczenia i Miejscu ubezpieczenia oraz będące następstwem następujących Zdarzeń losowych:
  - 1) **Kradzież z włamaniem,**
  - 2) **Rozbój.**
2. W granicach sumy ubezpieczenia Ubezpieczyciel zwraca również Ubezpieczającemu koszty naprawy lub wymiany zniszczonych lub uszkodzonych wskutek dokonania lub usiłowania Kradzieży z włamaniem:
  - 1) części konstrukcyjnych Budynku, Budowli lub Lokalu w tym takich jak: dach, stropy, ściany, drzwi, okna, podłogi,
  - 2) zabezpieczeń przeciwkradzieżowych Budynków, Budowli, Lokali oraz schowków lub Urządzeń do przechowywania Wartości pieniężnych.
3. W odniesieniu do Kradzieży z włamaniem bez wejścia sprawcy do ubezpieczonego Lokalu, maksymalna odpowiedzialność Ubezpieczyciela ograniczona jest do wysokości **15%** łącznej sumy ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rozboju.
4. W odniesieniu do Wartości pieniężnych ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o Szkody powstałe w czasie transportu Wartości pieniężnych, jednakże z wyłączeniem Szkód powstałych podczas przewożenia środkami komunikacji publicznej lub zbiorowej, powstałych w następstwie:
  - 1) Rozboju,
  - 2) Wypadku pojazdu, Pożaru, Wybuchu, Uderzenia pioruna w pojazd, Silnego wiatru,
  - 3) śmierci lub uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia osoby wykonującej transport lub sprawującej pieczę nad transportowanymi Wartościami pieniężnymi uniemożliwiających ochronę powierzonych Wartości pieniężnych.
5. Transporty:
  - 1) powinny być wykonywane samochodami,
  - 2) wykonywane pieszo dopuszczalne są w uzasadnionych przypadkach, gdy ze względu na odległość użycie samochodu jest nieuzasadnione i należy wykonywać je możliwie najkrótszą drogą, z pominięciem miejsc odosobnionych lub uznawanych za niebezpieczne.
6. Maksymalna odpowiedzialność Ubezpieczyciela za Szkody w Wartościach pieniężnych wynosi **10.000 PLN** na jeden i na wszystkie Wypadki w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem podlimitu w wysokości **2.500 PLN** na jeden i na wszystkie Wypadki w odniesieniu do kas fiskalnych, kaset stalowych lub pojemników bezpiecznych nie przymocowanych trwale do podłoża, ściany lub innego elementu konstrukcyjnego Budynku, w którym Wartości pieniężne się znajdują.
7. Przez użyte powyżej określenie rozumie się:
pojemnik bezpieczny – pojemnik wykonany ze stopu metali używany w celu ochrony zawartości przed włamaniem.

§ 28. Wyłączenia zakresowe

1. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za Szkody powstałe w następstwie:
  - 1) działania umyślnego lub zaniechania albo rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub jego Reprezentantów, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności,
  - 2) nieprzestrzegania przez Ubezpieczającego powszechnie obowiązujących przepisów dotyczących ochrony mienia, a w tym przepisów dotyczących warunków przechowywania i transportu Wartości pieniężnych,
  - 3) zabezpieczenia mienia niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia mienia określonych w § 22,

- 4) Kradzieży z włamaniem Wartości pieniężnych bez wejścia sprawcy do pomieszczenia.

ROZDZIAŁ 3.
UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

§ 29. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest ustawowa **odpowiedzialność cywilna (deliktowa oraz kontraktowa) Osób objętych ubezpieczeniem za Szkody na osobie lub Szkody w mieniu wyrządzone Osobom trzecim w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej wskazanej w Polisie oraz posiadaniem mienia.**
2. W ramach zakresu ubezpieczenia określonego w § 29 ust. 1, ochroną ubezpieczeniową objęta jest również odpowiedzialność cywilna:
  - 1) za **Szkody powstałe w Budynkach i Lokalach Osób trzecich**, z których Osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub umowy o podobnym charakterze do wysokości sumy gwarancyjnej wskazanej w Polisie, z zastrzeżeniem że ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń z tytułu Szkód:
    - a) spowodowanych korzystaniem z mienia w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem,
    - b) w nieruchomościach wziętych w leasing zwrotny,
  - 2) za **Szkody w środkach transportu należących do Osób trzecich powstałych podczas lub wskutek ich załadunku lub rozładunku** do wysokości limitu odpowiedzialności w wysokości 50.000 PLN na jeden i wszystkie Wypadki w okresie ubezpieczenia nie większego jednak niż suma gwarancyjna określona w Polisie,
  - 3) za **Szkody powstałe wskutek cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych** do wysokości sumy gwarancyjnej wskazanej w Polisie.
3. Zakresem ubezpieczenia objęte są Szkody wyrządzone nieumyślnie oraz wskutek rażącego niedbalstwa.

§ 30. Terytorialny zakres ochrony ubezpieczeniowej

Ubezpieczenie obejmuje Szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz Szkody powstałe po za jej terytorium w przypadku gdy zostały wyrządzone:

- 1) przez Pracowników podczas podróży służbowych (w tym w związku z udziałem w targach, wystawach, pokazach, konferencjach), z wyłączeniem Szkód powstałych na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady, Nowej Zelandii, Australii,
- 2) konsumentom przez Produkty lub usługi nabyte przez nich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem Szkód powstałych na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Kanady, Nowej Zelandii, Australii.

§ 31. Czasowy zakres pokrycia

1. Umowa ubezpieczenia obejmuje **Szkody będące następstwem Wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia** bez względu na czas zgłoszenia roszczeń przez Poszkodowanych.
2. Wszystkie Szkody będące następstwem tego samego Wypadku albo wynikające z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby Poszkodowanych, uważa się za jeden Wypadek i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej Szkody.
3. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie Szkody z danej serii pod warunkiem, że pierwsza z nich wystąpiła w okresie ubezpieczenia. W takim przypadku ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie Szkody z danej serii nawet jeśli wystąpiły po upływie okresu ubezpieczenia wskazanego w Polisie. Za szkody seryjne uważa się Szkody będące następstwem serii zdarzeń wynikających tego samego Wypadku, w tym spowodowane tym samym błędem konstrukcyjnym lub spowodowane Wprowadzeniem Produktu do obrotu posiadającego takie same wady lub braki, niezależnie od liczby Poszkodowanych.

4. W przypadku wątpliwości co do momentu powstania Szkody na osobie przyjmuje się, że jest to dzień, w którym Poszkodowany po raz pierwszy skontaktował się z lekarzem w związku z objawami, które były przedmiotem roszczenia.

§ 32. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela

1. W granicach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej Ubezpieczyciel ma obowiązek dokonania oceny sytuacji faktycznej i prawnej oraz podjęcia decyzji o uznaniu roszczenia i wypłacie odszkodowania albo prowadzeniu obrony Ubezpieczającego przed zgłoszonymi roszczeniami.
2. Ubezpieczyciel wypłaca osobie uprawnionej należne odszkodowanie ustalone według zasad odpowiedzialności cywilnej Osób objętych ubezpieczeniem.
3. O ile wystąpił Wypadek, Ubezpieczyciel pokrywa także:
  - 1) **koszty wynagrodzenia rzeczoznawców** powołanych za pisemną zgodą Ubezpieczyciela w celu ustalenia okoliczności, przyczyn i rozmiaru Szkody,
  - 2) niezbędne **Koszty obrony sądowej** w sporze prowadzonym za zgodą lub na polecenie Ubezpieczyciela; jeżeli w wyniku Wypadku zostanie wszczęte postępowanie karne przeciwko Osobom objętym ubezpieczeniem, Ubezpieczyciel pokrywa Koszty obrony sądowej, jeżeli sprawca zażądał powołania obrońcy lub Ubezpieczyciel zażądał powołania obrońcy i wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
  - 3) niezbędne **koszty działań** podjętych przez Osoby objęte ubezpieczeniem **w celu zapobieżenia Szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów**, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się bezskuteczne.
4. Za koszty, o których mowa w § 32 ust. 3 pkt 1) i 2) Ubezpieczyciel odpowiada ponad sumę gwarancyjną, o ile Szkody powstały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku Szkód powstałych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej koszty te pokrywane są do wysokości sumy gwarancyjnej.
5. Koszty, o których mowa w § 32 ust. 3 pkt 3) pokrywane są w ramach sumy gwarancyjnej.
6. Kosztów, o których mowa w § 32 ust. 3 pkt 3) Ubezpieczyciel nie pokrywa, jeżeli z okoliczności wynika, że Szkody nie są objęte ochroną ubezpieczeniową.
7. Zwrot kosztów, o których mowa w § 32 ust. 4 nie jest pomniejszany o Franszyzę redukcijną.
8. Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu pomniejszoną o Franszyzę redukcijną z wyłączeniem § 32 ust. 7.

§ 33. Wyłączenia

1. Umową ubezpieczenia nie są objęte:
  - 1) roszczenia o wykonanie umów, o należyte wykonanie umów, roszczenia z tytułu zastępczego wykonania umów, roszczenia o zwrot świadczeń oraz roszczenia o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umów,
  - 2) Szkody wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczającego oraz osoby, za które ponosi odpowiedzialność, w przypadku, gdy Ubezpieczający nie jest osobą fizyczną,
  - 3) Szkody wyrządzone umyślnie przez Ubezpieczającego oraz osoby, z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, w przypadku, gdy Ubezpieczający jest osobą fizyczną,
  - 4) grzywny, nawiązki i kary umowne, administracyjne lub sądowe, oraz inne kary o charakterze pieniężnym nałożone na Osoby objęte ubezpieczeniem,
  - 5) koszty poniesione w związku z wycofaniem wadliwego Produktu z rynku.
2. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej nie są objęte Szkody:
  - 1) pozostające w związku przyczynowym z prowadzoną działalnością bez wymaganych uprawnień, zezwoleń lub kwalifikacji w sytuacji, gdy jest to wymagane przepisami prawa,
  - 2) za które Osoba objęta ubezpieczeniem jest odpowiedzialna wskutek umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej

- Osoby trzeciej albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ustawy,
  - 3) wyrządzone Osobom bliskim przez Osoby objęte ubezpieczeniem,
  - 4) powodujące roszczenia pomiędzy Osobami objętymi ubezpieczeniem na podstawie tej samej Umowy ubezpieczenia oraz pomiędzy Osobami objętymi ubezpieczeniem a Podwykonawcami,
  - 5) polegające na wystąpieniu Czystych strat finansowych,
  - 6) powstałe w związku z naruszeniem dóbr osobistych (z wyjątkiem Szkód na osobie), praw własności intelektualnej, praw autorskich, patentów, znaków towarowych i nazw fabrycznych oraz przepisów o nieuczciwej konkurencji,
  - 7) w Wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, znakach akcyzy, w jakichkolwiek zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, kolekcjonerskich, numizmatycznych albo dziełach sztuki,
  - 8) w pojazdach mechanicznych stanowiących własność Pracowników lub Osób bliskich Pracowników,
  - 9) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych, o których istnieniu Osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć,
  - 10) powstałe w wyniku pobicia, bójki lub Rozboju,
  - 11) powstałe w Produkcie wprowadzonym do obrotu,
  - 12) w przedmiocie wykonanej pracy lub usługi przez Osoby objęte ubezpieczeniem, przy czym ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje również kosztów poszukiwania przyczyny Szkody,
  - 13) pokrywane na podstawie gwarancji, rękojmi za wady lub z tytułu niezgodności towaru z umową,
  - 14) których przyczyną była jawna wada rzeczy lub wykonanej pracy albo usługi, w związku z którą została obniżona jej cena,
  - 15) wyrządzone przez rzecz nieposiadającą ważnego atestu, certyfikatu, aprobaty technicznej, dopuszczających rzecz do obrotu, o ile są one wymagane przez przepisy obowiązujące w danym kraju,
  - 16) wyrządzone przez Produkty zmodyfikowane genetycznie,
  - 17) spowodowane składowaniem odpadów,
  - 18) spowodowane przez zwierzyńę łowną lub leśną oraz przy wypasie zwierząt,
  - 19) wyrządzone przez nieprzetworzone Produkty rolne, naturalne i pochodzące z myślistwa,
  - 20) wyrządzone przez Produkt niespełniający norm, nieposiadający ważnego atestu, certyfikatu, aprobaty technicznej lub innego pozwolenia wymaganego przez prawo obowiązujące w kraju, w którym wprowadzono go do obrotu,
  - 21) wynikające z wprowadzającej w błąd reklamy lub ogłoszenia,
  - 22) wyrządzone przez formaldehyd lub hormonalne środki antykoncepcyjne,
  - 23) powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego,
  - 24) wynikłe ze zużycia rzeczy w trakcie ich użytkowania,
  - 25) wyrządzone błędami w sztuce lekarskiej oraz wadliwością wykonanych świadczeń medycznych,
  - 26) powstałe wskutek oddziaływania wyrobów tytoniowych,
  - 27) powstałe wskutek osiadania, Zapadania się ziemi, Osuwania się ziemi, zalania przez wody stojące lub płynące, wynikające z działania lub zaniechania Osób objętych ubezpieczeniem, Osób trzecich lub niezależnie od tych działań bądź zaniechań,
  - 28) w gruntach użytkowanych przez Osoby objęte ubezpieczeniem na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia albo innego pokrewnego stosunku prawnego,
  - 29) wyrządzone przez rzeczy przeznaczone do użytku w lotnictwie lub zastosowania na statkach powietrznych,
  - 30) polegające na konieczności poniesienia kosztów na usunięciu i zastąpieniu wadliwej rzeczy przez rzecz wolną od wad,
  - 31) wynikające z wadliwego wykonywania czynności związanych z zarządzaniem drogami lub utrzymaniem dróg.
3. Bez względu na wysokość zgłoszonego roszczenia Ubezpieczyciel nie odpowiada za Szkody:

- 1) wyrządzone w związku z produkcją masy betonowej prefabrykowanej lub wyrobów z betonu, asfaltu oraz masy bitumicznej w zakresie odpowiedzialności cywilnej za Produkt,
  - 2) związane z użytkowaniem statków oraz urządzeń latających i pływających, platform wiertniczych, taboru szynowego lub kolejowego,
  - 3) w ładunku, w przedmiocie prac ładunkowych, wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub spedycji,
  - 4) niemające związku z wykonywaną działalnością gospodarczą,
  - 5) wyrządzone przez dostarczoną lub wyprodukowaną energię oraz za Szkody wynikłe z niedostarczenia energii w jakiegokolwiek postaci,
  - 6) poniesione przez producenta produktu finalnego (podmiot, który wykorzystuje Produkty pochodzące od Osób objętych ubezpieczeniem w celu wytworzenia Produktu finalnego) wskutek wadliwości Produktów dostarczonych przez Osoby objęte ubezpieczeniem,
  - 7) poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez Osoby objęte ubezpieczeniem, powstałe wskutek wadliwości Produktów wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń,
  - 8) spowodowane przez Produkty lecznicze (w tym krew lub Produkty krwiopochodne), wyroby medyczne, leki, przy czym wyłączenie to nie ma zastosowania w odniesieniu do aptek i punktów aptecznych,
  - 9) powstałe w związku z prowadzeniem badań klinicznych,
  - 10) powstałe wskutek uchybień w wykonywaniu czynności zawodowych przez Osoby objęte ubezpieczeniem, których wykonywanie wymaga posiadania określonych przez prawo uprawnień zawodowych, w tym zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, architekta, projektanta, inspektora nadzoru w budownictwie, radcy prawnego, adwokata, notariusza, nauczyciela, pracownika ochrony, detektywa, zarządcy nieruchomości, rzeczoznawcy majątkowego, pośrednika w obrocie nieruchomości, brokera lub agenta ubezpieczeniowego, doradcy podatkowego, biegłego rewidenta, księgowego, geodety, komornika.
4. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej nie obejmuje również Szkód:
- 1) powstałych w następstwie Wprowadzenia Produktu do obrotu,
  - 2) w rzeczach ruchomych Osób trzecich, z których Osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innego pokrewnego stosunku prawnego,
  - 3) wyrządzonych Pracownikom,
  - 4) wyrządzonych przez Podwykonawców,
  - 5) w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Osób objętych ubezpieczeniem,
  - 6) wynikłych w następstwie emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych,
  - 7) w mieniu ruchomym stanowiącym przedmiot obróbki (w tym czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania, malowania) w ramach usług wykonywanych przez Osoby objęte ubezpieczeniem,
  - 8) wynikłych z przeniesienia chorób zakaźnych, zakażeń oraz spowodowane przez wirus HIV,
  - 9) wyrządzonych w następstwie prowadzenia robót budowlano-montażowych:
    - a) w podziemnych instalacjach, kablach, rurach lub innych urządzeniach podziemnych (w tym gazowych, elektrycznych, światłowodowych, wodnokanalizacyjnych) w trakcie wykonywania prac lub usług,
    - b) w następstwie prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych w okręgu o promieniu równym lub większym niż wysokość wyburzanego Budynku lub Budowli mierzonym od podstawy wyburzanego Budynku lub Budowli – dotyczy prac wyburzeniowych bez użycia materiałów wybuchowych,
    - c) w odległości większej niż 50 metrów od epicentrum Wybuchu – dotyczy prac wyburzeniowych z użyciem materiałów wybuchowych,
    - d) w następstwie używania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innych Maszyn lub Urządzeń o podobnym działaniu wywołującym drgania lub wibracje,
  - 10) za Szkody w rzeczach, w tym w pojazdach mechanicznych i ich wyposażeniu, będące następstwem ich uszkodzenia, zniszczenia lub utraty, w związku z prowadzoną działalnością hotelarską,
  - 11) w związku z posiadaniem i użytkowaniem mienia przez wspólnotę mieszkaniową,
  - 12) wyrządzonych Osobom trzecim przez członków zarządu wspólnoty mieszkaniowej,
  - 13) wyrządzonych przez pojazdy niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia, rejestracji, pojazdy wolnobieżne oraz pojazdy poruszające się po terenie budowy lub zakładu,
  - 14) wyrządzonych przez organizatora imprez niepodlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu,
  - 15) polegających na utracie, zaginięciu lub zniszczeniu dokumentów powierzonych Osobom objętym ubezpieczeniem,
  - 16) powstałe wskutek uchybień w wykonywaniu czynności zawodowych przez osoby objęte ubezpieczeniem w związku z wykonywaniem zawodu farmaceuty.

§ 34. Klauzule dodatkowe rozszerzające zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

1. Na wniosek Ubezpieczającego Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może zostać rozszerzona o Klauzule dodatkowe wskazane w Załączniku nr 2 do OWU.
2. Kwotowy limit odpowiedzialności w poszczególnych Klauzulach dodatkowych:
  - 1) wybierany jest przez Ubezpieczającego i wskazany jest w Polisie,
  - 2) nie może być wyższy niż suma gwarancyjna podana w Polisie,
  - 3) jest limitem na jeden Wypadek oraz na wszystkie Wypadki w okresie ubezpieczenia, łącznie dla Szkód w mieniu i Szkód na osobie.
3. Do limitów odpowiedzialności stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące sumy gwarancyjnej określone w paragrafie następnym.
4. Uzgodnienie przez strony rozszerzenia o którąkolwiek Klauzulę dodatkową nie powodują zmian w postanowieniach Umowy ubezpieczenia innych niż wskazane w danej Klauzuli, w tym pozostałe warunki, wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności określone w OWU mają w pełni zastosowanie.

§ 35. Suma gwarancyjna, limit odpowiedzialności i Franszyza redukcyjna

1. Suma gwarancyjna jest określona w Polisie i stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela w okresie ubezpieczenia, niezależnie od liczby Osób objętych ubezpieczeniem czy Poszkodowanych ani wysokości zgłoszonych roszczeń.
2. Suma gwarancyjna jest ustalana na jeden Wypadek oraz na wszystkie Wypadki w okresie ubezpieczenia, łącznie dla Szkód w mieniu i Szkód na osobie.
3. Umowa ubezpieczenia może przewidywać kwotowe ograniczenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela w ramach sumy gwarancyjnej (limity odpowiedzialności) w stosunku do określonych ryzyk lub Klauzul dodatkowych.
4. Po wypłacie odszkodowania suma gwarancyjna zmniejsza się każdorazowo o wartość wypłaconego przez Ubezpieczyciela odszkodowania (konsumpcja sumy gwarancyjnej). Ubezpieczający za zgodą Ubezpieczyciela oraz po opłaceniu dodatkowej składki może przywrócić sumę gwarancyjną do poprzedniej wysokości.
5. W razie wyczerpania sumy gwarancyjnej ochrona ubezpieczeniowa ustaje, z zastrzeżeniem postanowień § 35 ust. 4.

6. Wypłaty dotyczące Szkód z zakresu ryzyk lub klauzul dodatkowych ograniczonych limitami, o których mowa w § 35 ust. 3, powodują jednoczesne zmniejszenie sumy gwarancyjnej. Wypłaty dotyczące kosztów z zakresu nieograniczonego limitami nie powodują zmniejszenia sumy gwarancyjnej.
7. Wypłata bądź przekazanie do dyspozycji kwoty równej sumie gwarancyjnej zwalnia Ubezpieczyciela z dalszych świadczeń.
8. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za dodatkowe koszty wynikające z braku zgody Ubezpieczającego na zawarcie przez Ubezpieczyciela ugody lub zaspokojenie roszczeń Poszkodowanego.
9. Franszyza redukcyjna w odniesieniu do każdej Szkody w mieniu powstałej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest określona w Polisie, chyba że poszczególne Klauzule dodatkowe określone w Załączniku nr 2 do niniejszych OWU przewidują inną jej wysokość. W takim przypadku Franszyza redukcyjna w niej określona ma zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do Klauzuli dodatkowej, w której jest określona.
10. W przypadku, gdy Franszyza redukcyjna przewyższa wartość Szkody, Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności.

ROZDZIAŁ 4. UBEZPIECZENIE W RAZIE ŚMIERCI WSKUTEK NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

§ 36. Przedmiot, zakres i forma Umowy ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie Osób objętych ubezpieczeniem (Ubezpieczający i jego Pracownicy, a w razie zawarcia Umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek – Ubezpieczony oraz Pracownicy Ubezpieczonego) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ochrona ubezpieczeniowa polega na zobowiązaniu Ubezpieczyciela do wypłaty świadczenia równego sumie ubezpieczenia w razie **śmierci wskutek Nieszczęśliwego wypadku** Osób objętych ubezpieczeniem, jeśli nastąpiła ona w okresie do 12 miesięcy od daty jego wystąpienia, z zastrzeżeniem że Nieszczęśliwy wypadek zaistniał w okresie ubezpieczenia wskazanym w Umowie ubezpieczenia oraz wystąpił podczas wykonywania obowiązków służbowych przez Osoby objęte ubezpieczeniem.
3. Ubezpieczeni nie są wskazani imiennie w Umowie ubezpieczenia.
4. W stosunku do wszystkich Osób objętych ubezpieczeniem obowiązuje ten sam zakres ochrony ubezpieczeniowej oraz te same zasady wypłaty świadczenia.

§ 37. Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia wskazana jest w Polisie.
2. Suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela na jeden i wszystkie Wypadki w okresie ubezpieczenia dla wszystkich Osób objętych ubezpieczeniem.
3. Suma ubezpieczenia ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych świadczeń. Za zgodą Ubezpieczyciela i po opłaceniu dodatkowej składki sumy ubezpieczenia może zostać uzupełniona do poprzedniej wysokości.
4. Z zastrzeżeniem § 37 ust. 5, odpowiedzialność Ubezpieczyciela z tytułu wystąpienia każdego Wypadku ograniczona jest do zapłaty świadczenia w wysokości nie wyższej niż wskazana w Polisie suma ubezpieczenia.
5. W okresie odpowiedzialności Ubezpieczyciela:
  - 1) w przypadku wystąpienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem, w wyniku którego śmierć poniosła jedna Osoba objęta ubezpieczeniem, suma ubezpieczenia w pełnej wysokości zostanie wypłacona uprawnionym do otrzymania świadczenia,
  - 2) w przypadku zdarzenia objętego ubezpieczeniem w wyniku którego śmierć poniosła więcej niż jedna Osoba objęta ubezpieczeniem, suma ubezpieczenia jest dzielona przez liczbę Osób objętych ubezpieczeniem, które poniosły śmierć w danym zdarzeniu. Tak wyliczona kwota stanowi wysokość świadczenia przypadającego na jedną Osobę objętą ubezpieczeniem i zostanie wypłacona uprawnionym do otrzymania świadczenia.

§ 38. Ustalenie wysokości świadczenia

1. Wypłata świadczenia następuje po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia objętego ubezpieczeniem oraz wyjaśnieniu okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela i wysokości świadczenia.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu Wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, Ubezpieczyciel informuje o tym Ubezpieczającego lub osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
3. Na podstawie przedłożonych dokumentów oraz zebranych informacji Ubezpieczyciel przekazuje osobie zgłaszającej roszczenie stanowisko dotyczące swojej odpowiedzialności, a w razie uznania roszczenia, również wysokości przyznanego świadczenia.
4. Ubezpieczyciel zobowiązany jest do dokonania wypłaty świadczenia w terminie 30 dni od otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu objętym ubezpieczeniem. Jeżeli wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela okaże się niemożliwe w tym terminie, świadczenie zostanie wypłacone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy dołożeniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. W takim przypadku Ubezpieczyciel zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczenia w całości lub części, a także wypłaca bezsporną część świadczenia w terminie określonym w zdaniu pierwszym.
5. Jeżeli świadczenie nie przysługuje, Ubezpieczyciel poinformuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą odmowę wypłaty świadczenia.

§ 39. Uprawnieni do otrzymania świadczenia

Świadczenia przypadają spadkobiercom ustawowym Osoby objętej ubezpieczeniem bez względu na to czy w danym przypadku zachodzą przesłanki do dziedziczenia ustawowego. Osobom tym świadczenie przypada w kolejności i częściach zgodnych z ogólnymi zasadami dziedziczenia ustawowego według stanu prawnego na dzień śmierci Osoby objętej ubezpieczeniem.

§ 40. Wyłączenia

1. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za Nieszczęśliwy wypadek oraz jego następstwa powstałe:
  - 1) w następstwie usiłowania popełnienia lub popełnieniem przez Osobę objętą ubezpieczeniem przestępstwa,
  - 2) w następstwie popełnienia przez Osobę objętą ubezpieczeniem samobójstwa,
  - 3) w następstwie wykonywania przez Osobę objętą ubezpieczeniem pracy bez kwalifikacji lub uprawnień wymaganych prawem powszechnie obowiązującym, bądź z naruszeniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, o ile miało to wpływ na powstanie Nieszczęśliwego wypadku,
  - 4) w następstwie poronienia,
  - 5) w następstwie prowadzenia przez Osobę objętą ubezpieczeniem pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu, bez wymaganych uprawnień, o ile miało to wpływ na powstanie Nieszczęśliwego wypadku,
  - 6) w następstwie prowadzenia przez Osobę objętą ubezpieczeniem pojazdu, który nie posiadał aktualnego badania technicznego lub innych dokumentów warunkujących dopuszczenie do ruchu, o ile Osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała o braku badań czy dokumentów warunkujących dopuszczenie do ruchu oraz miało to wpływ na powstanie Nieszczęśliwego wypadku,
  - 7) w wyniku świadomego i dobrowolnego uczestnictwa Osoby objętej ubezpieczeniem w aktach przemocy, chyba że udział Osoby objętej ubezpieczeniem w aktach przemocy wynikał ze stanu wyższej konieczności lub obrony koniecznej.
2. Umową ubezpieczenia nie są objęte koszty pogrzebu oraz koszty transportu zwłok z miejsca Wypadku do miejsca pochówku.

ZAŁĄCZNIK NR 1.

LISTA DZIAŁALNOŚCI (PKD) NIEOBEJMOWANYCH OCHRONĄ UBEZPIECZENIOWĄ NA PODSTAWIE OWU PARTNER W BIZNESIE

PKD 2007	Opis rodzaju działalności
01	UPRAWY ROLNE, CHÓW I HODOWLA ZWIERZĄT, ŁOWIECTWO, WŁĄCZAJĄC DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWĄ
02	LEŚNICTWO I POZYSKIWANIE DREWNA
05-09	GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE
12	PRODUKCJA WYROBÓW TYTONIOWYCH
16	PRODUKCJA WYROBÓW Z DREWNA ORAZ KORKA, Z WYŁĄCZENIEM MEBLI; PRODUKCJA WYROBÓW ZE SŁOMY I MATERIAŁÓW UŻYWANYCH DO WYPLATANIA
19	WYTWARZANIE I PRZETWARZANIE KOKSU I PRODUKTÓW RAFINACJI ROPY NAFTOWEJ
20.1-20.3	Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych Produkcja pestycydów i pozostałych środków agrochemicznych Produkcja farb, lakierów i podobnych powłok, farb drukarskich i mas uszczelniających
20.51	Produkcja materiałów wybuchowych
22	PRODUKCJA WYROBÓW Z GUMY I TWORZYW SZTUCZNYCH
24.46	Wytwarzanie paliw jądrowych
25.4	Produkcja broni i amunicji
29	PRODUKCJA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, PRZYCZEP I NACZEP, Z WYŁĄCZENIEM MOTOCYKLI
30.1-30.4	Produkcja statków i łodzi Produkcja lokomotyw kolejowych oraz taboru szynowego Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn Produkcja wojskowych pojazdów bojowych
30.9	Produkcja sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana
31	PRODUKCJA MEBLI
32.91	Produkcja mioteł, szczotek i pędzli
33.15-33.17	Naprawa i konserwacja statków i łodzi Naprawa i konserwacja statków powietrznych i statków kosmicznych Naprawa i konserwacja pozostałego sprzętu transportowego
35	WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH
36-39	POBÓR, UZDATNIANIE I DOSTARCZANIE WODY ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA ZE ZBIERANIEM, PRZETWARZANIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW; ODZYSK SUROWCÓW DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ I POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA ZWIĄZANA Z GOSPODARKĄ ODPADAMI
42	ROBOTY ZWIĄZANE Z BUDOWĄ OBIEKTÓW INŻYNIERII LĄDOWEJ I WODNEJ
43.13	Wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich
46.1-46.2 46.47 46.65 46.73 46.75-46.76	Sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie Sprzedaż hurtowa produktów rolnych i żywych zwierząt Sprzedaż hurtowa mebli, dywanów i sprzętu oświetleniowego Sprzedaż hurtowa mebli biurowych Sprzedaż hurtowa drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego Sprzedaż hurtowa wyrobów chemicznych, sprzedaż hurtowa pozostałych półproduktów
46.34A 46.35 46.39 46.77	Sprzedaż hurtowa napojów alkoholowych Sprzedaż hurtowa wyrobów tytoniowych Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana żywności, napojów i wyrobów tytoniowych Sprzedaż hurtowa odpadów i złomu
47.8	Sprzedaż detaliczna prowadzona na straganach i targowiskach

49-51 z wyjątkiem 49.32; 49.4	TRANSPORT LĄDOWY ORAZ TRANSPORT RUROCIĄGOWY TRANSPORT WODNY, TRANSPORT LOTNICZY z wyjątkiem: Działalność taksówek osobowych Transport drogowy towarów oraz działalność usługowa związana z przeprowadzkami
52	MAGAZYNOWANIE I DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA WSPOMAGAJĄCA TRANSPORT
53	DZIAŁALNOŚĆ POCZTOWA I KURIERSKA
64.11 64.19	Działalność banku centralnego Pozostałe pośrednictwo pieniężne
75	DZIAŁALNOŚĆ WETERYNARYJNA
77.4	Dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim
80	DZIAŁALNOŚĆ DETEKTYWISTYCZNA I OCHRONIARSKA
82.91	Działalność świadczona przez agencje inkasa i biura kredytowe
86.1 86.90B	Działalność szpitali Działalność pogotowia ratunkowego
87	POMOC SPOŁECZNA Z ZAKWATEROWANIEM
91.02-91.04	Działalność muzeów Działalność historycznych miejsc i budynków oraz podobnych atrakcji turystycznych Działalność ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz obszarów i obiektów ochrony przyrody
92	DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z GRAMI LOSOWYMI I ZAKŁADAMI WZAJEMNYMI
93 z wyjątkiem 93.13	DZIAŁALNOŚĆ SPORTOWA, ROZRYWKOWA I REKREACYJNA z wyjątkiem działalności obiektów służących poprawie kondycji fizycznej

ZAŁĄCZNIK NR 2. KLAUZULE DODATKOWE

CZĘŚĆ 1.

KLAUZULE DODATKOWE ROZSZERZAJĄCE ZAKRES UBEZPIECZENIA MIENIA

Nr klauzuli	Nazwa Klauzuli dodatkowej	Rodzaj ubezpieczenia, które może zostać rozszerzone o daną Klauzulę	
		Ubezpieczenie mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych	Ubezpieczenie mienia od Kradzieży z włamaniem i Rozboju
M02	Przewłaszczenie na zabezpieczenie	tak	tak
M03	Zrzeczenie się prawa do regresu	tak	tak
M08	Dewastacja (w tym graffiti)	tak	–
M09	Roboty budowlane lub montażowe	tak	–
M10	Rozmrożenie Środków obrotowych (w tym zniszczenie leków wskutek niezachowania odpowiedniej temperatury)	tak	–
M12	Targi, wystawy i pokazy	tak	tak
M17	Utrata dokumentów niezbędnych do refundacji recept oraz koszty utylizacji leków (dla aptek)	tak	tak
M19	Szyby i inne przedmioty od stłuczenia lub pęknięcia	tak	–
M20	Mienie podczas transportu	tak	tak

Klauzula M02. Przewłaszczenie na zabezpieczenie

Z zastrzeżeniem pozostałych niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU i innych postanowień Umowy ubezpieczenia ustala się, że ochrona ubezpieczeniowa nie wygasa, lecz jest kontynuowana na dotychczasowych warunkach mimo przeniesienia własności ubezpieczonego mienia ruchomego i nieruchomości na Bank lub ubezpieczyciela – jako zabezpieczenie wierzycielności wobec Ubezpieczającego, pod warunkiem że:

- 1) mienie znajduje się w Miejscu ubezpieczenia określonym w Polisie oraz
- 2) przeznaczenie mienia nie uległo zmianie i jest wykorzystywane do działalności gospodarczej wskazanej w Polisie.

Klauzula M03. Zrzeczenie się prawa do regresu

Odmienne niż stanowi § 10 OWU ustalono, że Ubezpieczyciel odstępuje od roszczeń regresowych:

- 1) w odniesieniu do Szkód w ubezpieczonych Budynkach, Budowlach, Lokalach lub mieniu ruchomym użytkowanym przez Ubezpieczającego, spowodowanych przez współubezpieczonych,
- 2) wobec właściciela Budynku, Budowli lub Lokalu, jeżeli wymóg taki znajduje się w umowie na podstawie, której Ubezpieczający użytkuje Budynek, Budowlę lub Lokal.

Klauzula M08. Dewastacja (w tym graffiti)

1. Z zastrzeżeniem pozostałych niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU i innych postanowień Umowy ubezpieczenia ustala się, że Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową Szkodę w ubezpieczonym mieniu powstałą wskutek Dewastacji oraz koszty usunięcia graffiti z pomalowanych powierzchni.
2. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje Szkód powstałych w następstwie:
  - 1) kradzieży lub usiłowania kradzieży zamontowanych na zewnątrz elementów Budynku lub Budowli, a także Maszyn, Urządzeń lub Wyposażenia,
  - 2) stłuczenia, pęknięcia lub porysowania Szyb i innych przedmiotów szklanych.
3. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje Szkód powstałych:
  - 1) w mieniu składowanym na zewnątrz Budynku, Budowli lub Lokalu,
  - 2) wskutek Dewastacji dokonanej przez Ubezpieczonego oraz osoby, za które ponosi on odpowiedzialność.
4. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 30.000 PLN, przy czym odpowiedzialność za Szkody powstałe wskutek graffiti ograniczona jest do równowartości 5% limitu odpowiedzialności niniejszej Klauzuli.**
5. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie wynosi 300 PLN.

Klauzula M09. Roboty budowlane lub montażowe

1. Odmienne niż stanowi § 15 ust. 4 pkt 6) oraz § 26 ust. 1 pkt 18) OWU ustalono, że Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową Szkodę w Miejscu ubezpieczenia powstałą w ubezpieczonym mieniu od Pożaru i innych Zdarzeń losowych w zakresie zgodnym z § 24 OWU podczas robót budowlanych lub montażowych.
2. Dodatkowo, oprócz mienia wymienionego w ust. 1 ochrona ubezpieczeniowa obejmuje do wysokości limitu wskazanego poniżej wartość robót i materiałów (przedmiot robót budowlanych lub montażowych):
  - 1) będących własnością Ubezpieczającego lub
  - 2) niebędących jeszcze własnością Ubezpieczającego, a zrealizowanych już w procesie inwestycji (znajdujących się na ryzyku utraty, uszkodzenia lub zniszczenia Ubezpieczającego).
3. Przez **roboty budowlane lub montażowe** rozumie się roboty budowlane (w tym przebudowę, remonty, modernizację), które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) prowadzone są przez lub na zlecenie Ubezpieczającego w Miejscu ubezpieczenia,
  - 2) nie wymagają zgody (pozwolenia na budowę) zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
  - 3) nie naruszają konstrukcji nośnej obiektu,
  - 4) nie wiążą się ze zdjęciem pokrycia dachu,
  - 5) wykonywane są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym z instrukcjami obowiązującymi dla prac niebezpiecznych pożarowo,
  - 6) prowadzone są przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.
4. Mienie, o którym mowa w ust. 1 objęte jest ochroną do pełnych sum ubezpieczenia, zaś mienie, o którym mowa w ust. 2 objęte jest ochroną do limitu odpowiedzialności określonego w ust. 6 niniejszej Klauzuli.
  5. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje także Szkód powstałych w następstwie:
    - 1) prowadzenia robót budowlanych lub montażowych na zlecenie Osób trzecich,
    - 2) prowadzenia robót budowlanych lub montażowych niezgodnie z projektem, planami architektonicznymi,
    - 3) zastosowania niewłaściwych lub wadliwych materiałów, błędów projektowych lub wadliwego wykonania,
    - 4) montażu Maszyn, Urządzeń lub Wyposażenia lub ich rozruchu prowadzonego niezgodnie z instrukcją lub wytycznymi producenta lub dostawcy,
    - 5) niewłaściwego zabezpieczenia mienia przed skutkami prowadzonych prac,
    - 6) Katastrofy budowlanej.
  6. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.**
  7. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie wynosi 10% wartości Szkody nie mniej niż 500 PLN.

Klauzula M10. Rozmrożenie Środków obrotowych (w tym zniszczenie leków wskutek nie zachowania odpowiedniej temperatury)

1. Z zastrzeżeniem pozostałych nie zmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU i innych postanowień Umowy ubezpieczenia ustalono, że zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o Szkody powstałe w ubezpieczonych Środkach obrotowych przechowywanych przez Ubezpieczającego w urządzeniach chłodniczych na podanych niżej warunkach.
2. Ubezpieczyciel odpowiada za Szkody polegające na zniszczeniu Środków obrotowych, które:
  - 1) stanowią przedmiot ubezpieczenia w ramach ubezpieczenia mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych, a także
  - 2) zgodnie z zaleceniami producenta lub dostawcy winny być przechowywane w urządzeniach chłodniczych,a Szkody powstały w następstwie podwyższenia się wymaganej temperatury przechowywania w urządzeniach chłodniczych, będące bezpośrednim rezultatem:
  - 1) uszkodzenia urządzenia chłodniczego utrzymującego określoną temperaturę, za którą to Szkodę istnieje odpowiedzialność Ubezpieczyciela na mocy zawartej Umowy ubezpieczenia mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych zgodnie z § 24 OWU lub
  - 2) awarii urządzenia chłodniczego,
  - 3) przerwy w dostawie prądu elektrycznego trwającej nieprzerwanie co najmniej 2 godziny.
3. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, Ubezpieczyciel nie odpowiada także za:
  - 1) Szkody powstałe wskutek planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej,
  - 2) Szkody powstałe wskutek przerw w dostawie energii elektrycznej wynikających z niewywiązywania się z płatności wobec dostawcy lub dostawców energii elektrycznej,
  - 3) Szkody w ubezpieczonym mieniu będące wyłącznym wynikiem ich kurczenia, wysuszenia, wad wewnętrznych lub ukrytych, chorób lub naturalnego zepsucia,

- 4) Szkody w ubezpieczonym mieniu będące bezpośrednim rezultatem ich niewłaściwego przechowywania, uszkodzonego opakowania, niewłaściwej cyrkulacji powietrza lub niemożności utrzymania stabilnej temperatury przechowywania, jeśli nie jest ona skutkiem uszkodzenia lub awarii urządzenia chłodniczego,
  - 5) wszelkiego rodzaju straty pośrednie powstałe w rezultacie zaistnienia Szkody, w tym wynikające z opóźnienia w sprzedaży lub dostawie,
  - 6) Szkody w Środkach obrotowych z przekroczonym terminem przydatności do spożycia.
4. Warunkiem odpowiedzialności Ubezpieczyciela w przypadku przerwy w dostawie prądu jest potwierdzenie tego faktu przez dostawcę energii elektrycznej (zakład energetyczny).
  5. Wysokość odszkodowania będzie ustalana w oparciu o wartość mienia znajdującego się w urządzeniu chłodniczym bezpośrednio przed wydarzeniem się Szkody obliczoną według dowodów zakupu, określoną na podstawie codziennych rejestrów zapasów lub na podstawie remanentu sporządzonego po Szkodzie.
  6. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 30.000 PLN.**
  7. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie wynosi 500 PLN.

Klauzula M12. Targi, wystawy i pokazy

1. Z zastrzeżeniem pozostałych niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU i innych postanowień Umowy ubezpieczenia ustalono, że Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową Szkoły powstałe w ubezpieczonym mieniu ruchomym podczas udziału Ubezpieczającego w targach, wystawach, ekspozycjach lub pokazach na terytorium całego świata.
2. Ochrona ubezpieczeniowa zostaje udzielona wyłącznie pod warunkiem, że miejsce, w którym znajduje się mienie podczas targów, wystaw lub pokazów zabezpieczone jest w sposób należyty w ramach możliwości istniejących w danej lokalizacji oraz z uwzględnieniem zabezpieczeń przewidzianych przez organizatora targów, wystawy lub pokazów.
3. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:
  - 1) Szkód powstałych w trakcie załadunku, przeładunku lub rozładunku oraz podczas transportu (tj. przenoszenia lub przewożenia) mienia na targi, wystawy, ekspozycje, pokazy,
  - 2) Szkód powstałych w lokalizacjach lub miejscach, w których Ubezpieczający świadczy usługi na rzecz swoich klientów,
  - 3) utraty lub uszkodzenia ubezpieczonego mienia ruchomego wynikłego z wady ukrytej,
  - 4) Wartości pieniężnych.
4. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 30.000 PLN.**
5. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie wynosi 10% wartości Szkody, nie mniej niż 500 PLN.

Klauzula M17. Utrata dokumentów niezbędnych do refundacji recept oraz koszty utylizacji leków (dla aptek)

1. Z zastrzeżeniem pozostałych niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU i innych postanowień Umowy ubezpieczenia ustalono, że Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty:
  - 1) utylizacji uszkodzonych leków,
  - 2) braku możliwości uzyskania refundacji od organu administracji publicznej nadzorującego refundację sprzedanych zrefundowanych wyrobów farmaceutycznych (leków) lub wyrobów medycznych wskutek zniszczenia dokumentów (recept) będących podstawą refundacji.
2. Niniejsza Klauzula ma zastosowanie wyłącznie w Umowach ubezpieczenia zawieranych z aptekami prowadzącymi sprzedaż detaliczną wyrobów lub produktów farmaceutycznych.
3. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty wymienione w ust. 1 powyżej, wyłącznie pod warunkiem, że Ubezpieczający:
  - 1) dokonuje bieżącej archiwizacji w formie elektronicznej dokumentów (recept) będących przedmiotem ubezpieczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami,

- 2) przechowuje dane komputerowe na podstawie których dokonywana jest refundacja przez okres co najmniej 5 lat.
4. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty wymienione w ust. 1 wyłącznie pod warunkiem, że powstały one w następstwie Szkody w ubezpieczonym mieniu, w zakresie objętym Umową ubezpieczenia mienia od Pożaru i innych Zdarzeń losowych zgodnie z § 24 OWU lub Kradzieży z włamaniem i Rozboju, za którą Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność.
5. W przypadku utraty, uszkodzenia lub zniszczenia w wyniku Zdarzeń losowych objętych ubezpieczeniem zarówno dokumentów (recept), jak i danych komputerowych, bądź utraty, uszkodzenia lub zniszczenia w wyniku tych zdarzeń dokumentów (recept) przed ich elektroniczną archiwizacją, wysokość odszkodowania zostanie ustalona w oparciu o średnie wielkości refundacji z okresu 6 miesięcy poprzedzających dzień Szkody, potwierdzone przez organ administracji publicznej nadzorujący refundację.
6. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 50.000 PLN.**
7. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie wynosi 300 PLN.

Klauzula M19. Szyby i inne przedmioty od stłuczenia lub pęknięcia

1. Odmienne niż stanowi § 26 ust. 1 pkt 19) OWU ustalono, że Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową Szkoły polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu Szyb i innych przedmiotów szklanych powstałe wskutek ich stłuczenia (rozbięcia) lub pęknięcia.
2. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową Szyby i inne przedmioty szklane pod warunkiem, iż są nieuszkodzone i zamontowane na stałe.
3. W granicach ustalonego limitu odpowiedzialności Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową również koszty:
  - 1) ustawienia i rozebrania rusztowań, drabin oraz użycia dźwignów niezbędnych do demontażu, montażu, naprawy ubezpieczonych Szyb i innych przedmiotów szklanych,
  - 2) wykonania znaków reklamowych i informacyjnych, które przed powstaniem Szkody były naniesione na uszkodzone Szyby i inne przedmioty szklane – w granicach 20% ustalonego limitu odpowiedzialności dla niniejszej Klauzuli.
4. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje ponadto Szkód:
  - 1) w szybach zainstalowanych w pojazdach i innych środkach transportu,
  - 2) w Środkach obrotowych lub Mieniu osób trzecich,
  - 3) w oszkleniu stanowiącym osprzęt Urządzeń technicznych i instalacji,
  - 4) w szkle artystycznym,
  - 5) w szybach w szklarniach, cieplarniach, oranżeriach i inspektach,
  - 6) powstałych wskutek złego montażu, demontażu lub niewłaściwej technologii wykonania,
  - 7) polegających na odprysnięciu części powierzchni – niniejsze ograniczenie odpowiedzialności nie dotyczy odprysnięcia części powierzchni szyby o podwyższonej klasie odporności na włamanie P3 lub wyższej, o ile wskutek odprysnięcia szyba taka straciła swoje właściwości,
  - 8) powstałych w czasie robót budowlanych lub montażowych, a także podczas wymiany, wymontowywania ubezpieczonego przedmiotu, prac konserwacyjnych lub naprawczych, lub transportu.
5. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 20.000 PLN.**
6. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie wynosi 100 PLN.

Klauzula M20. Mienie podczas transportu

1. Z zastrzeżeniem pozostałych niezmienionych niniejszą Klauzulą postanowień OWU i innych postanowień Umowy ubezpieczenia ustala się, że Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową Szkoły w ubezpieczonych:
  - 1) Środkach obrotowych,
  - 2) Mieniu osób trzecich,

- powstałe w trakcie okresu ubezpieczenia podczas ich transportu krajowego, przy czym przez **transport krajowy** rozumie się przewóz, którego początek i koniec (bez przekraczania granicy Polski) ma miejsce na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność za Szkody powstałe w następstwie następujących Zdarzeń losowych:
    - 1) Wypadek pojazdu,
    - 2) Dewastacja,
    - 3) Pożar, Uderzenie pioruna, Wybuch, Upadek statku powietrznego, Silny wiatr, Deszcz, Grad, Lawina, Trzęsienie ziemi, Zapadanie się ziemi, Osuwanie się ziemi, Powódź,
    - 4) upadek na pojazd innego przedmiotu niż załadowany (tj. przedmiotu nienależącego do Ubezpieczającego i nie będącego pod kontrolą Ubezpieczającego),
    - 5) kradzież z włamaniem do pojazdu rozumiana jako zabór mienia przez sprawcę w następstwie usunięcia przeszkody materialnej będącej częścią konstrukcji lub specjalnym zamknięciem pojazdu, w tym również zabór mienia będący następstwem Wypadku pojazdu,
    - 6) kradzież z włamaniem z zaborem pojazdu rozumiana jako kradzież z włamaniem do pojazdu z jednoczesnym dokonaniem zaboru tego pojazdu lub jego czasowego zawłaszczenia,
    - 7) Rozbój.
  3. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest mienie transportowane pojazdem samochodowym konstrukcyjnie przystosowanym do przewozu ładunku.
  4. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia załadunku w miejscu nadania i kończy się z chwilą zakończenia wyładunku w miejscu przeznaczenia z zastrzeżeniem, że rozpoczęcie czynności załadunku lub wyładunku ma miejsce w czasie nie dłuższym niż 12 godzin – odpowiednio – przed rozpoczęciem lub po zakończeniu transportu. Mienie objęte jest również ubezpieczeniem w czasie niezbędnego przeładunku oraz w czasie niezbędnego przejściowego składowania (do **3 dni**) na trasie transportu w czasie przewozu.
  5. W razie Kradzieży z włamaniem do pojazdu lub Kradzieży z włamaniem z zaborem pojazdu podczas postoju, Ubezpieczyciel odpowiada za Szkody tylko wówczas, gdy spełnione zostały łącznie następujące warunki:
    - 1) pojazd został po zaparkowaniu należycie zamknięty (w tym wszystkie otwory okienne), a osoba dokonująca transportu nie pozostawiła w pojeździe kluczyków, dokumentów pojazdu lub dokumentów ładunku,
    - 2) pojazd posiada sprawne i atestowane zabezpieczenie antywłamaniowe (w tym wywołujące alarm), które to zabezpieczenie było włączone na czas nieobecności osoby dokonującej transportu,
    - 3) ubezpieczone mienie było przechowywane w części ładunkowej pojazdu lub w zamkniętym bagażniku i nie było widoczne z zewnątrz pojazdu,
    - 4) w godzinach od 23:00 do 6:00 pojazd z ładunkiem był zaparkowany w zamkniętym garażu na co najmniej jeden Zamek wielozastawkowy (wielozapadkowy) lub dwie Kłódki wielozastawkowe (wielozapadkowe), lub jedną kłódkę z atestem, lub znajdował się na parkingu strzeżonym, gdzie za parking strzeżony uważa się teren trwale ogrodzony, zamknięty, oświetlony w porze nocnej i pod Stałym dozorem co najmniej po zmroku, wyposażony w urządzenia blokujące wjazd i wyjazd, uniemożliwiające wjazd i wyjazd pojazdu bez zezwolenia osoby dozorującej parking.
  6. Ubezpieczający powinien udzielić wszystkim osobom, którym posługuje się przy dokonywaniu transportów pisemnej instrukcji zgodnej z warunkami określonymi w ust. 5 powyżej.
  7. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje Szkód:
    - 1) powstałych wskutek zwykłych zmian atmosferycznej wilgotności oraz opadów Deszczu, śniegu i wahań temperatury (mróz, upał), chyba że Szkoda powstała na skutek Wypadku pojazdu,
    - 2) powstałych wskutek naturalnych właściwości mienia będącego przedmiotem ubezpieczenia,
    - 3) wyrządzonych przez sprawcę, który dostał się do pojazdu nie usuwając przeszkody materialnej będącej częścią konstrukcji lub specjalnym zamknięciem pojazdu,
    - 4) powstałych w wyniku oszustwa, wyłudzenia, Kradzieży zwykłej,
    - 5) powstałych wskutek podania przez Ubezpieczającego na dokumentach przewozowych albo handlowych informacji niezgodnych ze stanem faktycznym w przypadku, jeżeli miało to związek z powstaniem lub rozmiarem Szkody,
    - 6) powstałych w następstwie pozostawiania osoby dokonującej transportu w Stanie po użyciu alkoholu lub w Stanie po użyciu środka odurzającego, substancji psychotropowej lub środka zastępczego, chyba że środki te zostały przyjęte w celach leczniczych zgodnie z udokumentowanymi zaleceniami lekarza lub nie miało to związku z powstaniem lub rozmiarem Szkody,
    - 7) powstałych wskutek niewłaściwego opakowania lub jego braku, jeżeli miało to związek z powstaniem Szkody,
    - 8) powstałych wskutek złego stanu technicznego pojazdu lub jego nieprzystosowania do transportu mienia danego rodzaju,
    - 9) powstałych wskutek przekroczenia norm załadowania pojazdu,
    - 10) w transportowanych pojazdach mechanicznych,
    - 11) w transportowanym Sprzęcie elektronicznym, chyba że są to Środki obrotowe,
    - 12) w towarach niebezpiecznych w rozumieniu umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR),
    - 13) w mieniu transportowanym jako bagaż podręczny,
    - 14) w mieniu uszkodzonym lub zdekompletowanym,
    - 15) w mieniu transportowanym w ramach handlu obwoźnego rozumianego jako dokonywanie sprzedaży bezpośrednio z pojazdu,
    - 16) w mieniu transportowanym pojazdem, do którego prowadzenia osoba dokonująca transportu nie posiadała właściwych uprawnień,
    - 17) w mieniu przewożonym zarobkowo przez Ubezpieczającego, działającego jako przewoźnik,
    - 18) w Wartościach pieniężnych,
    - 19) w mieniu przemieszczanym w obrębie tej samej nieruchomości.
  8. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 50.000 PLN, przy czym odpowiedzialność za Szkody będące następstwem Dewastacji ograniczona jest do równowartości 5% przyjętego przez Ubezpieczającego limitu odpowiedzialności niniejszej Klauzuli.**
  9. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie:
    - 1) powstałej wskutek kradzieży z włamaniem do pojazdu oraz kradzieży z włamaniem z zaborem pojazdu wynosi 15% wartości Szkody nie mniej niż 1.000 PLN,
    - 2) każdej innej niż wyżej wymieniona 500 PLN.

CZĘŚĆ 2.

KLAUZULE DODATKOWE ROZSZERZAJĄCE ZAKRES UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Nr klauzuli	Nazwa Klauzuli dodatkowej
C01	OC za Produkt
C04	OC pracodawcy
C05	OC za podwykonawców
C08	OC za szkody w mieniu ruchomym stanowiącym przedmiot obróbki w ramach usług wykonywanych przez Osoby objęte ubezpieczeniem
C09	OC za szkody wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych, zakażeń oraz spowodowane przez HIV
C13	OC z tytułu prac podziemnych, wyburzeniowych i z użyciem maszyn wibracyjnych
C17	OC zawodowa farmaceuty

Klauzula C01. OC za Produkt

1. Odmienne niż stanowi § 33 ust. 4 pkt 1) OWU włącza się do zakresu ubezpieczenia Szkody w mieniu oraz Szkody na osobie powstałe w związku z Wprowadzeniem Produktu do obrotu (OC za Produkt).
2. **Maksymalny limit odpowiedzialności nie jest wyższy niż suma gwarancyjna i jest określony w Polisie.**
3. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie w mieniu jest określona w Polisie.

Klauzula C04. OC pracodawcy

1. Odmienne niż stanowi § 33 ust. 4 pkt 3) OWU włącza się do zakresu ubezpieczenia Szkody w mieniu oraz Szkody na osobie wynikające z wypadków przy pracy w rozumieniu Ustawy z dnia 30 października 2002 roku (Dz. U. z 2017 roku Nr 1773 z późn. zm.) o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, wyrządzone Pracownikom Ubezpieczającego, w tym również wyrządzonych przez pojazdy mechaniczne, dla których nie wystąpił obowiązek zawarcia obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego.
2. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, Ubezpieczyciel dodatkowo nie odpowiada za Szkody:
  - 1) powstałe wskutek stanów chorobowych niewynikających z wypadków, o których mowa w ust. 1,
  - 2) z tytułu chorób zawodowych,
  - 3) z tytułu wypadków powstałych w drodze do pracy lub z pracy,
  - 4) wynikające z roszczeń regresowych jakiegokolwiek instytucji zobowiązanej lub odpowiedzialnej za wypłatę świadczeń z tytułu wypadków przy pracy oraz świadczeń przysługujących Poszkodowanemu na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w ust. 1.
3. Odszkodowanie jest wypłacane po pomniejszeniu o kwotę świadczenia przysługującego Poszkodowanemu z tytułu wypadku przy pracy na podstawie odpowiednich przepisów prawa o ubezpieczeniu społecznym.
4. **Maksymalny limit odpowiedzialności nie jest wyższy niż suma gwarancyjna i jest określony w Polisie.**

Klauzula C05. OC za Podwykonawców

1. Odmienne niż stanowi § 33 ust. 4 pkt 4) OWU włącza się do zakresu ubezpieczenia Szkody w mieniu oraz Szkody na osobie wyrządzone przez Podwykonawców w związku z wykonywaniem powierzonej im pracy, usługi lub innych czynności, jeżeli Osoby objęte ubezpieczeniem w świetle przepisów prawa ponoszą za niego odpowiedzialność.
2. **Maksymalny limit odpowiedzialności nie jest wyższy niż suma gwarancyjna i jest określony w polisie.**
3. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie w mieniu jest określona w Polisie.

Klauzula C08. OC za Szkody w mieniu ruchomym stanowiącym przedmiot obróbki w ramach usług wykonywanych przez Osoby objęte ubezpieczeniem

1. Odmienne niż stanowi § 33 ust. 4 pkt 7) OWU włącza się do zakresu ubezpieczenia Szkody w rzeczach ruchomych stanowiących przedmiot obróbki (w tym czyszczenia, naprawy, serwisu, pakowania, malowania) w ramach usług wykonywanych przez Osoby objęte ubezpieczeniem, powstałe wyłącznie w trakcie ich wykonywania lub w okresie od przyjęcia mienia przez Osoby objęte ubezpieczeniem do jego wydania zlecającemu.
2. W razie wątpliwości w ustaleniu, w oparciu o zapisy umowy zawartej przez Osoby objęte ubezpieczeniem z Poszkodowanym, czy przedmiotem obróbki jest całe mienie, czy jego część, za przedmiot tych czynności uznaje się możliwą do wyodrębnienia pod względem funkcjonalnym lub konstrukcyjnym część mienia poddaną obróbce.

3. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, Ubezpieczyciel dodatkowo nie odpowiada za:
  - 1) utratę rzeczy niewynikającej z jej zniszczenia lub uszkodzenia,
  - 2) Szkody w Wartościach pieniężnych, wszelkiego rodzaju dokumentach (w tym planach, modelach, szablonach),
  - 3) Szkody wyrządzone podczas prac ładunkowych wszelkiego rodzaju,
  - 4) Szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem jazd próbnych, o ile są one wykonywane w odległości większej niż 10 km od miejsca wykonywania usługi.
4. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.**
5. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie w mieniu wynosi 10% wartości Szkody nie mniej niż 500 PLN.

Klauzula C09. OC za Szkody wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych, zakażeń oraz spowodowane przez HIV

1. Odmienne niż stanowi § 33 ust. 4 pkt 8) OWU włącza się do zakresu ubezpieczenia Szkody na osobie wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych, zakażeń wymienionych w Ustawie o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi z dnia 5 grudnia 2008 roku (Dz.U. z 2008 r. nr 234 poz. 1570 z późniejszymi zmianami) oraz spowodowane przez wirus HIV.
2. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, Ubezpieczyciel dodatkowo nie odpowiada za Szkody wynikające z:
  - 1) nieprzestrzegania wymogów higieniczno-sanitarnych lub procedur w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, przewidzianych przepisami prawa w zakresie działalności prowadzonej przez Osoby objęte ubezpieczeniem,
  - 2) przeniesienia choroby Creutzfeldta-Jakoba lub innych encefalopatii gąbczastych.
3. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 50.000 PLN.**

Klauzula C13. OC z tytułu prac podziemnych, wyburzeniowych i z użyciem maszyn wibracyjnych

1. Odmienne niż stanowi § 33 ust. 4 pkt 9) OWU włącza się do zakresu ubezpieczenia odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za Szkody na osobie oraz Szkody w mieniu wyrządzone przez Osoby objęte ubezpieczeniem w związku z wykonywaniem robót budowlano-montażowych:
  - 1) w podziemnych instalacjach, kablach, rurach lub innych urządzeniach podziemnych (w tym gazowych, elektrycznych, światłowodowych, wodnokanalizacyjnych) w trakcie wykonywania prac lub usług,
  - 2) w związku z pracami wyburzeniowymi lub rozbiórkowymi w okręgu o promieniu równym lub większym niż wysokość wyburzanego Budynku lub Budowli mierzonym od podstawy wyburzanego Budynku lub Budowli – dotyczy prac wyburzeniowych bez użycia materiałów wybuchowych,
  - 3) w odległości większej niż 50 metrów od epicentrum Wybuchu – dotyczy prac wyburzeniowych z użyciem materiałów wybuchowych,
  - 4) w związku z używaniem młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innych Maszyn lub Urządzeń o podobnym działaniu wywołującym drgania lub wibracje.
2. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za Szkody:
  - 1) których powstanie jest pewne ze względu na rodzaj prowadzonych robót budowlano-montażowych lub sposób ich wykonania,
  - 2) wynikające z nieprzestrzegania przepisów techniczno-budowlanych, przepisów wykonywania robót niezgodnie z dokumentacją techniczną, w tym dokumentacją techniczno-ruchową,
  - 3) powstałe wskutek prowadzenia robót bez pozwolenia na budowę lub innych wymaganych zezwoleń,
  - 4) spowodowane złym stanem technicznym sprzętu i Urządzeń, za których konserwację i przegląd ponoszą odpowiedzialność Osoby objęte ubezpieczeniem albo wynikające

- z wykorzystania sprzętu i Urzędzeń o parametrach niewłaściwych ze względu na wymogi techniczne lub technologiczne,
- 5) powstałe w następstwie użycia produktów budowlanych niedopuszczonych do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie lub niedopuszczonych do jednostkowego stosowania w obiekcie budowlanym,
  - 6) powstałe w następstwie wykonywania prac w zakresie budowy tam i jazów oraz innych prac w korytach rzek i zbiorników wodnych, budowy tuneli i mostów, podwodnych prac,
  - 7) powstałe w następstwie budowy, remontu, konserwacji, naprawy wałów i instalacji przeciwpowodziowych,
  - 8) powstałe w wyniku przekroczenia jakichkolwiek terminów lub uzgodnionych kosztów,
  - 9) powstałych wskutek wibracji, osłabienia elementów nośnych albo usunięcia się lub osłabienia nośności gruntu – dotyczy uszkodzeń powierzchniowych nienaruszających stabilności budynków (w tym popękanie tynków).
3. **Maksymalny limit odpowiedzialności nie jest wyższy niż suma gwarancyjna i jest określony w Polisie.**
  4. **Franszyza redukcyjna** wynosi 10% nie mniej niż 1.000 PLN.

Klauzula C17. OC zawodowa farmaceuty

1. Odmienne niż stanowi § 33 ust. 4 pkt 16) OWU włącza się do zakresu ubezpieczenia odpowiedzialność cywilną zawodową Osób objętych ubezpieczeniem za Szkody na osobie oraz Szkody w mieniu poniesione przez Osoby trzecie, będące skutkiem błędów zawodowych popełnionych przez farmaceutów rozumianych jako osoby posiadające tytuł magistra farmacji z prawem do wykonywania zawodu farmaceuty oraz techników farmacji rozumianych jako osoby posiadające specjalistyczne wykształcenie farmaceutyczne na poziomie średnim. Za błędy zawodowe farmaceutów oraz techników farmacji rozumie się **błędy w przygotowaniu leków recepturowych** oraz **błędy wynikające z wydania niewłaściwego lub przeterminowanego leku**.
2. W ramach zakresu niniejszej Klauzuli do zakresu ochrony ubezpieczeniowej włączona jest odpowiedzialność cywilna za Produkt powstała w wyniku wytworzenia leków na podstawie recepty, jak również Szkody wynikające z wydania leku niewłaściwego lub przeterminowanego.
3. Poza wyłączeniami określonymi w OWU, Ubezpieczyciel nie odpowiada za Szkody:
  - 1) wynikające z wadliwości leków gotowych,
  - 2) wynikające z błędów znanych Osobom objętym ubezpieczeniem w momencie zawarcia Umowy ubezpieczenia,
  - 3) powstałe wskutek zastosowania surowców, półproduktów i materiałów, o których Osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała lub wiedzieć powinna, że są szkodliwe lub niedopuszczalne do stosowania,
  - 4) spowodowane przez leki, a także surowce, półprodukty i materiały, których nabycie nie jest potwierdzone dowodami zakupu lub dla których dowody zakupu są wystawione przez podmioty gospodarcze nieistniejące w chwili wystawienia tych dokumentów,
  - 5) spowodowane przez leki sporządzone lub wydane przez farmaceutów przed okresem ubezpieczenia,
  - 6) powstałe wskutek wprowadzenia do obrotu leków niedopuszczonych do stosowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 7) powstałe wskutek sprzedaży lub wydania bez recepty leku, na który wymagana jest recepta,
  - 8) będące następstwem braku zabezpieczenia lub nienależytego zabezpieczenia preparatów i substancji chemicznych, biologicznych, radioaktywnych lub innych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie normami,
  - 9) wyrządzone przez osoby nieposiadające uprawnień do wykonywania zawodu lub osoby, które miały zakaz lub zawieszony prawo do wykonywania zawodu.
4. **Maksymalny limit odpowiedzialności wynosi 100.000 PLN.**
5. **Franszyza redukcyjna** w każdej Szkodzie w mieniu wynosi 300 PLN.